

บทนำ

การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนเป็นวิธีการเชิงกลยุทธ์ระยะยาวที่รวมความรับผิดชอบต่อสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมไว้ในลำดับความสำคัญของการดำเนินธุรกิจ แนวคิดดังกล่าวเป็นที่มาของ มาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินธุรกิจเติบโต อย่างยั่งยืนและอยู่ร่วมกับชุมชนด้วยความเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ในฐานะหน่วยงานหลักในกระทรวงอุตสาหกรรมที่ กำกับดูแลกลุ่มอุตสาหกรรมแร่ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงจัดทำมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ (CSR-DPIM) ขึ้นมาเมื่อปี พ.ศ.2553 โดยใช้กรอบของ มาตรฐาน DIS/ISO 26000 Guidance on Social Responsibility และนำไปส่งเสริมผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมแร่ไปประยุกต์ใช้ เพื่อเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ให้มีการ ดำเนินการความรับผิดชอบต่อสังคมตามแนวทางมาตรฐานสากล ซึ่งต่อมามาตรฐาน ISO 26000 Guidance on Social Responsibility ได้ผ่านกระบวนการพัฒนาจนประกาศใช้อย่างเป็นทางการเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2553 กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ จึงได้จัดทำมาตรฐานความ รับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ (CSR-DPIM) พ.ศ.2554 ที่มีความสอดคล้องกับ มาตรฐาน ISO 26000 Guidance on Social Responsibility (ISO 26000:2010) ขึ้นมา

วัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติด้านความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับผู้ประกอบการเหมือง แร่ โรงแต่งแร่ โรงประกอบโลหกรรม โรงงานไม่ บด หรือย่อยหิน ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน องค์กรอย่างเหมาะสมตามศักยภาพและขีดความสามารถ ครอบคลุมในประเด็นด้านการกำกับดูแล องค์กรด้วยความโปร่งใส เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม การเคารพต่อหลักสิทธิ มนุษยชน การปฏิบัติด้านแรงงานด้วยความเสมอภาค ส่งเสริมขวัญกำลังใจที่ดีในการทำงานของ พนักงาน การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกับการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศทางธรรมชาติและชุมชน การดำเนินงานอย่างเป็นธรรม การส่งเสริมการบริโภคอย่าง ยั่งยืน และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถ การแข่งขันในเวทีโลกของผู้ประกอบการ ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมแร่เป็นภาคส่วนที่สามารถสร้าง ความเจริญเติบโตให้กับเศรษฐกิจของประเทศ ควบคู่ไปกับการเติบโตของสังคม และเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมได้อย่างแท้จริง

สารบัญ

	หน้า
1. ขอบเขต	1
2. คำศัพท์และคำนิยาม	2
3. หลักการความรับผิดชอบต่อสังคม	4
4. การยอมรับความรับผิดชอบต่อสังคม และการดำเนินงานกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	6
5. หัวข้อหลักของมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ (CSR-DPIM) พ.ศ. 2554	9
6. เกณฑ์การปฏิบัติ	35

มาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ (CSR-DPIM) พ.ศ. 2554

1. ขอบเขต

มาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ (CSR-DPIM) พ.ศ. 2554 ฉบับนี้ เป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ทุกขนาดและทุกพื้นที่บนพื้นฐานของ

- แนวคิด คำศัพท์ และคำนิยามที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคม
- หลักการที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคม
- หัวข้อหลักและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคม
- การบูรณาการ การประยุกต์ใช้ และการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมทั่วทั้งองค์กร และขอบเขตอิทธิพล
- การชี้แจงและการทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้เสีย
- การสื่อสาร ความมุ่งมั่น และสมรรถนะของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความรับผิดชอบต่อสังคม

มาตรฐานนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างหลักการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมกับนโยบายและการดำเนินกิจกรรมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ให้สอดคล้องกับผู้ประกอบการเหมืองแร่ โรงแต่งแร่ โรงประกอบโลหกรรม และโรงงานไม่ บด หรือย่อยหิน ตามความเหมาะสม และขีดความสามารถของผู้ประกอบการแต่ละประเภท ในการมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

หมายเหตุ : แนวทางดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ได้แก่ ผู้ประกอบการเหมืองแร่ โรงแต่งแร่ โรงประกอบโลหกรรม และโรงงานไม่ บด หรือย่อยหิน ทุกขนาดและทุกพื้นที่ เป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อแสดงถึงการดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม โดยประเด็นที่มีสัญลักษณ์ (*) หมายถึง ประเด็นที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่สามารถพิจารณาปรับใช้ตามขีดความสามารถและความเหมาะสมขององค์กร

2. คำศัพท์และคำนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในเกณฑ์มาตรฐานนี้ มีดังต่อไปนี้

2.1 ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ (Organization)

ผู้ประกอบการกิจการเหมืองแร่ โรงแต่งแร่ โรงประกอบโลหกรรม และโรงงานไม่ บด หรือย่อยหิน

2.2 ผู้ใช้แร่ (Consumer)

องค์กรหรือบุคคลผู้หนึ่งผู้ใดที่เป็นผู้ซื้อหรือใช้แร่และบริการที่เกี่ยวข้องกับแร่สำหรับวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ ส่วนตัว หรือสาธารณะ

2.3 ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social responsibility)

ความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมขององค์กร ด้วยความโปร่งใสและมีจริยธรรม โดย

- สอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งรวมถึงสุขภาพและสวัสดิการของสังคม
- สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย
- สอดคล้องตามกฎหมาย และข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- สามารถนำมาบูรณาการทั่วทั้งองค์กรได้

2.4 ขอบเขตอิทธิพล (Sphere of influence)

ขอบเขตที่เกี่ยวข้องกับสัญญา เศรษฐกิจ หรือความสัมพันธ์อื่น ๆ ขององค์กร ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจ หรือการดำเนินงานกับบุคคลหรือองค์กรอื่น

2.5 ผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder)

บุคคลหรือกลุ่มบุคคล องค์กร หรือทุกภาคส่วน ที่ได้ประโยชน์และเสียประโยชน์อันเนื่องมาจากกิจกรรมและการตัดสินใจขององค์กร

2.6 การดำเนินงานกับผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder engagement)

กิจกรรมที่สร้างโอกาสสำหรับการสานเสวนาระหว่างผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ และผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่ม เพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่

2.7 กลุ่มผู้ที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ (Vulnerable group)

กลุ่มคนที่ถูกเลือกปฏิบัติหรือถูกกีดกันทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมือง หรือการสาธารณสุข และเป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าถึง หรือบรรลุถึงสิทธิประโยชน์ต่างๆ หรือโอกาสในการเท่าเทียมกันในสังคม (ได้แก่ สตรี ผู้พิการ เด็ก ชนพื้นเมือง ผู้อพยพ แรงงานอพยพ และครอบครัว และอื่นๆ)

2.8 การสานเสวนาทางสังคม (Social dialogue)

การเจรจา การปรึกษาหารือ หรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลทุกรูปแบบในประเด็นที่มีความสนใจร่วมกันเกี่ยวกับนโยบายทางเศรษฐกิจและสังคม ระหว่างผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ นายจ้าง และลูกจ้าง ในประเด็นที่น่าสนใจ (ดูข้อ 5.3.3)

2.9 การสานเสวนา (Dialogue)

การเจรจา การปรึกษาหารือ หรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลทุกรูปแบบ ระหว่างผู้ประกอบการอุตสาหกรรมกับผู้มีส่วนได้เสีย ที่ผลการวิเคราะห์เป็นผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญ เพื่อให้เกิดการยอมรับและเป็นพื้นฐานสำหรับกิจกรรมที่จะมีการดำเนินงานร่วมกัน (ดูข้อ 6.6)

2.10 ห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain)

ลำดับของกิจกรรม หรือหน่วยงานที่จัดเตรียมผลิตภัณฑ์หรือบริการให้กับองค์กร

2.11 ห่วงโซ่คุณค่า (Value chain)

กิจกรรมหรือหน่วยงานที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน ที่ส่งมอบหรือรับคุณค่าของผลิตภัณฑ์หรือบริการ

หมายเหตุ 1 : หน่วยงานที่ส่งมอบคุณค่า เช่น ผู้ขาย แรงงานจัดจ้างภายนอก และอื่น ๆ

หมายเหตุ 2 : หน่วยงานที่รับคุณค่า เช่น ลูกค้า ผู้ใช้แร่ และอื่น ๆ

2.12 ชนพื้นเมือง (Indigenous peoples)

กลุ่มชาติพันธุ์หรือชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง มีวิถีการดำเนินชีวิตที่ผูกพันใกล้ชิดกับธรรมชาติ และเป็นผู้รักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองที่มีมาแต่ดั้งเดิม ชนพื้นเมืองที่พบในประเทศไทย ดังเช่น กะเหรี่ยง ขมุ คะฉิ่น ชอง ไททรงดำ ไทลื้อ-ไทยอง ไทยวน ไทใหญ่ ไตหย่า บีซู ปะหล่อง (ดาระอั้ง) ม้ง เมี่ยน มลาบรี มอญ มอแกน มอแกลน อูรักละโว้ย ฉัฐกูร ลีซู ลาหู่ ลัวะ และอาข่า

3. หลักการความรับผิดชอบต่อสังคม

วัตถุประสงค์ขององค์กรในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม คือ การนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยองค์กรควรให้ความสำคัญกับหลักการทั้ง 7 ประการ อันประกอบด้วย

3.1 หลักการความรับผิดชอบต่อสังคมที่ตรวจสอบได้ (Accountability)

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในสิ่งที่เป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากองค์กร โดยองค์กรควรยอมรับการตรวจสอบและพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อผลการตรวจสอบนั้น

ความรับผิดชอบต่อสังคมที่ตรวจสอบได้ ถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องตอบคำถามต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ขององค์กร หน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย และชุมชนที่ได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจและกิจกรรมขององค์กร

ระดับของความรับผิดชอบต่อสังคมที่ตรวจสอบได้ควรจะสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารซึ่งมีอำนาจตัดสินใจ ในกรณีที่เกิดการกระทำที่ผิดพลาดขึ้น ควรมีมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขสิ่งที่ผิดพลาดนั้น และดำเนินการป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ

3.2 หลักการความโปร่งใส (Transparency)

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรมีความโปร่งใสในการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมขององค์กร ที่มีผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรเปิดเผยนโยบาย การตัดสินใจ และการดำเนินกิจกรรมที่รับผิดชอบต่อสังคมอย่างชัดเจน ถูกต้อง และครบถ้วน โดยข้อมูลดังกล่าวควรเตรียมพร้อมไว้สำหรับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมขององค์กรให้สามารถที่จะเข้าถึงได้ ทั้งนี้ ข้อมูลดังกล่าวควรเหมาะสมกับช่วงเวลา เป็นข้อเท็จจริง และชัดเจน

3.3 หลักการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม (Ethical behavior)

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม และอยู่บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม โดยคำนึงถึงคน สัตว์ และสิ่งแวดล้อม และมุ่งเน้นไปที่ผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรมีการพัฒนาโครงสร้างธรรมาภิบาลที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม พร้อมทั้งมีกลไกในการควบคุมดูแลให้เกิดการปฏิบัติ การรายงานผลการปฏิบัติ การป้องกันและการแก้ไข ที่ไม่ก่อให้เกิดการขัดแย้งต่อผลประโยชน์ขององค์กรที่จะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างไม่มีจริยธรรม

3.4 หลักการยอมรับถึงผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย (Respect for stakeholder interests)

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควรชี้แจงให้ผู้มีส่วนได้เสีย เคารพต่อผลประโยชน์ และความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย สำคัญในสิทธิทางกฎหมายและผลประโยชน์ที่ชอบด้วยกฎหมาย คำนึงถึงความสามารถของผู้มีส่วนได้เสียในการติดต่อ และการเข้าไปดำเนินการร่วมกับองค์กร คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีส่วนได้เสียกับองค์กร นอกจากนี้ควรพิจารณามุมมองของผู้มีส่วนได้เสียที่อาจจะถูกกระทบจากการตัดสินใจหรือการดำเนินกิจกรรมขององค์กร

3.5 หลักการเคารพต่อหลักนิติธรรม (Respect for the rule of law)

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรยอมรับในการปฏิบัติตามหลักนิติธรรม โดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรดำเนินการและทบทวนการดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมขององค์กร และอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย รวมทั้งสอดคล้องกับกฎข้อบังคับที่ออกด้วยอำนาจกฎหมาย นโยบาย กฎระเบียบ และระเบียบปฏิบัติขององค์กรอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม พร้อมทั้งแจ้งข้อมูลตามภาระหน้าที่ตามกฎหมาย

3.6 หลักการเคารพต่อแนวปฏิบัติสากล (Respect for international norms of behavior)

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรเคารพและยึดมั่นต่อแนวปฏิบัติสากล หลีกเลี่ยงการร่วมกับองค์กรอื่นในการดำเนินกิจกรรมที่ผิดต่อแนวปฏิบัติสากล และในสถานการณ์ที่ขัดกับแนวปฏิบัติสากล ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรพิจารณาความเหมาะสม ทบทวนการดำเนินกิจกรรม และความสัมพันธ์ภายใต้ขอบเขตอำนาจของกฎหมาย

ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายคุ้มครองทางสังคม และสิ่งแวดล้อมในประเทศที่องค์กรตั้งอยู่ องค์กรควรพิจารณายึดหลักปฏิบัติตามสากล

3.7 หลักการเคารพต่อสิทธิมนุษยชน (Respect for human rights)

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรเคารพต่อสิทธิมนุษยชนในระดับสากล ที่สามารถนำไปปรับใช้ได้ในทุกประเทศ ทุกวัฒนธรรม และทุกสถานการณ์

ในสถานการณ์ที่สิทธิมนุษยชนไม่ได้ถูกปกป้อง องค์กรควรจัดการให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชนอย่างถูกต้อง และหลีกเลี่ยงการที่ได้มาซึ่งผลประโยชน์จากสถานการณ์เหล่านั้น

ในสถานการณ์ที่กฎหมายในประเทศหรือการดำเนินงานไม่ได้มีการปกป้องสิทธิมนุษยชน อย่างเหมาะสม ให้ยึดถือหลักการเคารพต่อแนวปฏิบัติสากล

4. การยอมรับความรับผิดชอบต่อสังคม และการดำเนินงานกับผู้มีส่วนได้เสีย

4.1 การยอมรับต่อความรับผิดชอบต่อสังคม (Recognizing social responsibility)

4.1.1 ผลกระทบ ผลประโยชน์และความคาดหวัง (Impacts, interests and expectations)

ในการจัดการกับปัญหาด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ควรเข้าใจความสัมพันธ์ 3 ลักษณะ ดังนี้

- **ระหว่างองค์กรกับสังคม (Between the organization and society)** ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรเข้าใจกิจกรรมและการตัดสินใจขององค์กรที่มีผลกระทบต่อสังคมและความคาดหวังของสังคมต่อผลกระทบดังกล่าว ซึ่งทำได้โดยการพิจารณาหัวข้อหลัก และประเด็นความรับผิดชอบต่อสังคม (หัวข้อหลักและหัวข้อย่อยของข้อ 5.1-5.7 และ 6.5)
- **ระหว่างองค์กรกับผู้มีส่วนได้เสีย (Between the organization and its stakeholders)** ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสียว่าการดำเนินกิจกรรมและการตัดสินใจขององค์กรอาจมีแนวโน้มและมีผลกระทบกับผู้มีส่วนได้เสีย (หัวข้อหลักและหัวข้อย่อยของข้อ 5.1-5.7 และ 6.5)
- **ระหว่างผู้มีส่วนได้เสียกับสังคม (Between the stakeholders and society)** ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียที่กระทบโดยการกระทำขององค์กรกับผลประโยชน์ของสังคม (หัวข้อหลักและหัวข้อย่อยของข้อ 5.1-5.7 และ 6.5)

4.1.2 การยอมรับหัวข้อหลักและประเด็นของมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม (Recognizing the core subjects and relevant issues of social responsibility)

แนวทางที่มีประสิทธิผลของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ในการชี้แจงประเด็นความรับผิดชอบต่อสังคม โดยการพิจารณาความรับผิดชอบต่อสังคมในหัวข้อหลักดังนี้

- การกำกับดูแลองค์กร
- สิทธิมนุษยชน
- การปฏิบัติด้านแรงงาน
- สิ่งแวดล้อม
- การดำเนินงานอย่างเป็นธรรม
- ผู้ใช้แร่
- การมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชน

หัวข้อหลักนี้ครอบคลุมผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคมขององค์กร โดยรายละเอียดของแต่ละหัวข้อหลักจะอยู่ในข้อกำหนดที่ 5 ซึ่งผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่จะต้องดำเนินการให้ครอบคลุมทุกหัวข้อ แต่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการทุกประเด็นของหัวข้อหลัก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ในการดำเนินการที่จะตอบสนองต่อผู้ที่มีส่วนได้เสีย กฎหมาย และข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.1.3 ความรับผิดชอบต่อสังคมและขอบเขตอิทธิพล (Social responsibility and the organization's sphere of influence)

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรมีความรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมและการตัดสินใจขององค์กร ด้วยความโปร่งใสและมีจริยธรรม ทั้งนี้อาจมีสถานการณ์ที่กลุ่มอื่นๆ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับองค์กรมีอิทธิพลต่อการดำเนินกิจกรรมและการตัดสินใจขององค์กร เช่นเดียวกัน

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ อาจไม่สามารถที่จะตอบสนองต่อผู้ที่ได้รับผลกระทบได้ทุกกลุ่ม อย่างไรก็ตาม การดำเนินการกับกลุ่มที่ได้รับผลกระทบ ในแต่ละสถานการณ์ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่แตกต่างกัน รวมถึงความสามารถที่แท้จริงของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ที่จะตอบสนองต่อผลกระทบนั้น

ขอบเขตอิทธิพลของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ รวมถึงส่วนหนึ่งของห่วงโซ่คุณค่าและห่วงโซ่อุปทาน อาจรวมถึงกลุ่มหรือสมาคมที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เครือข่ายของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่และคู่แข่ง เมื่อประเมินเรื่องขอบเขตอิทธิพลขององค์กร องค์กรควรมีการประเมินสถานะเริ่มต้นของกลุ่มที่ได้รับผลกระทบต่างๆ และควรพิจารณาดำเนินงานร่วมกันกับผู้ที่มีส่วนได้เสีย

4.2 การชี้บ่งและการดำเนินงานกับผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder identification and engagement)

4.2.1 การชี้บ่งผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder identification)

ผู้มีส่วนได้เสีย คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์จากกิจกรรมและการตัดสินใจขององค์กร เพราะประโยชน์เหล่านี้สามารถมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสีย จึงควรมีการชี้บ่งผู้มีส่วนได้เสียที่มีความสัมพันธ์กับองค์กร

ผลประโยชน์ (Interest) ในนิยามของมาตรฐานอ้างอิงถึงบางสิ่งบางอย่างที่อยู่บนพื้นฐานของการเรียกร้องได้ ความสำคัญหรือความเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ที่กำหนดได้ดีที่สุดคือ กำหนดโดยการระบุผู้มีส่วนได้เสียที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมถึงด้านสุขภาพและสวัสดิการของสังคม

ความหมายของผู้ที่มีส่วนได้เสียเป็นความหมายที่กว้างมาก และองค์กรหนึ่งองค์กรอาจจะมีผู้มีส่วนได้เสียที่หลากหลาย ซึ่งมีทั้งที่มีผลประโยชน์ร่วมกันและขัดแย้งกันกับองค์กร

4.2.2 การดำเนินงานกับผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder engagement)

การดำเนินงานกับผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับการสานเสวนาระหว่างองค์กรกับผู้มีส่วนได้เสีย โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อการจัดการปัญหาที่ดีกว่าขององค์กรในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม

การดำเนินงานกับผู้มีส่วนได้เสียทำได้หลายรูปแบบ สามารถกำหนดได้โดยองค์กรหรือสามารถเริ่มต้นตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งรูปแบบการประชุมที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การประชุมกลุ่มบุคคล การสัมมนา การทำงานกลุ่ม การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ การประชุมโต๊ะกลม คณะกรรมการปรึกษาหารือ การแลกเปลี่ยนในหลากหลายกลุ่ม กลุ่มสมาชิก และกลุ่มชุมชน และสมาคมอื่นๆ โดยมุ่งเน้นให้มีการสื่อสารในลักษณะแบบสองทาง

เหตุผลสำหรับการดำเนินงานร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียสามารถใช้เพื่อ

- กำหนดความเชื่อมโยงระหว่างผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียและความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรต่อสังคม
- กำหนดแนวทางที่ดีที่สุดในการเพิ่มผลประโยชน์ขององค์กรและลดผลกระทบที่ไม่ดีจากการดำเนินการและการตัดสินใจ
- ดำเนินการได้สอดคล้องตามภาระหน้าที่ตามกฎหมายเพื่อการแก้ปัญหาผลประโยชน์ที่ขัดแย้งระหว่างองค์กรและผู้มีส่วนได้เสีย
- ประนีประนอมความขัดแย้งในผลประโยชน์ ระหว่างองค์กรและผู้มีส่วนได้เสีย
- ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยองค์กร
- ช่วยองค์กรทบทวนสมรรถนะและพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม
- เพิ่มความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือของการสื่อสาร
- เป็นพื้นฐานสำหรับกิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกัน เช่น คู่ค้า

องค์กรควรตระหนักและเคารพต่อผลประโยชน์และความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียและกำหนดความสำคัญในการดำเนินการร่วมกับผู้มีส่วนได้เสีย

5. หัวข้อหลักของมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ (CSR-DPIM) พ.ศ. 2554

5.1 การกำกับดูแลองค์กร (Organizational governance)

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควรจัดโครงสร้างและกระบวนการตัดสินใจ เพื่อ

- (1) แสดงความมุ่งมั่นด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นลายลักษณ์อักษร โดยระบุไว้ในวัตถุประสงค์ เป้าหมาย นโยบาย กลยุทธ์ หรือเทียบเท่าตามความเหมาะสม
- (2) แสดงถึงแนวทางในการบริหารจัดการองค์กรด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้
- (3) สร้างและรักษาไว้ซึ่งโครงสร้างองค์กร กฎระเบียบข้อบังคับในการทำงาน วัฒนธรรมองค์กร แนวปฏิบัติ ตามความเหมาะสม ในการนำหลักการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมไปปฏิบัติ
- (4) สร้างแรงจูงใจเพื่อสนับสนุนให้เกิดการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างมีประสิทธิภาพโดยอาจเป็นการให้รางวัล การยกย่องชมเชย การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง ค่าผลตอบแทนพิเศษ หรือระบบการสร้างแรงจูงใจในรูปแบบต่าง ๆ
- (5) แสดงผลการใช้งบประมาณ ทรัพยากรธรรมชาติ วัตถุประสงค์ และทรัพยากรบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ
- (6) กำหนดให้มีกระบวนการในการสื่อสารแบบสองทางระหว่างองค์กรกับผู้มีส่วนได้เสียเพื่อรับฟังความคิดเห็นและนำข้อมูลมาใช้ประกอบการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น
- (7) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพนักงานทุกระดับในกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ
- (8) บุคลากรที่ทำหน้าที่ตัดสินใจในนามขององค์กรในบทบาทต่าง ๆ ควรได้รับการกำหนดอำนาจการตัดสินใจ และความรับผิดชอบต่อที่มีความสมดุล
- (9) ติดตามผลการตัดสินใจในการดำเนินงานทั้งด้านบวกและด้านลบ เพื่อให้มั่นใจว่าการตัดสินใจเหล่านั้นได้ถูกติดตามจากผู้ที่ได้รับมอบหมาย ตามช่วงเวลาที่กำหนด
- (10) มีการทบทวนและประเมินผลกระบวนการในการกำกับดูแลองค์กรตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่การปรับกระบวนการดังกล่าวให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนดไว้และสื่อสารการเปลี่ยนแปลงนั้นทั่วทั้งองค์กร

- (11)* ส่งเสริมบุคลากรในการดำรงตำแหน่งระดับอาวุโสได้อย่างเป็นธรรม และเท่าเทียม โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางสัญชาติ เชื้อชาติ ศาสนา อายุ เพศ สีมืด ผันผืนเกิด ความคิดเห็นทางการเมือง ความทุพพลภาพ รวมถึงสถานภาพการสมรส สถานะทางครอบครัว ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล สถานะทางสุขภาพ
- (12)* มีการพิจารณาความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย และสร้างให้เกิดความสมดุลด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งความต้องการเร่งด่วนและความต้องการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

5.2 สิทธิมนุษยชน (Human rights)

5.2.1 ประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ 1: การตรวจสอบและประเมินสถานะขององค์กร (Due diligence)

ในทุกๆ กระบวนการตรวจสอบและประเมินสถานะองค์กร องค์กรควรพิจารณาถึงบริบทของประเทศที่เข้าไปดำเนินการหรือสถานที่ที่ทำการกิจกรรม ทั้งแนวโน้มและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนที่เกิดจากกิจกรรมขององค์กร และแนวโน้มการกระทำทารุณด้านสิทธิมนุษยชนอันมีผลจากกิจกรรมของส่วนเอกชนอื่นๆ หรือบุคคลที่มีกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับองค์กรเหล่านั้นอย่างมีนัยสำคัญ รวมถึงกระบวนการตรวจสอบและประเมินสถานะองค์กรในวิธีการที่มีความเหมาะสมกับขนาดและสภาพแวดล้อมขององค์กร โดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควร

- (1) ประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนจากการดำเนินกิจกรรมขององค์กรที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอาจเกิดขึ้นในอนาคต
- (2)* กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร
- (3)* กำหนดแนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนภายในองค์กร ครอบคลุมถึง ผู้ส่งมอบ ผู้รับเหมา หรือหน่วยงานภายนอกอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร
- (4)* ติดตามผลการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนขององค์กรตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดเพื่อ
  - ปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรตามลำดับความสำคัญ
  - ปรับปรุงผลกระทบเชิงลบด้านสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจและการดำเนินงานขององค์กร

5.2.2 ประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ 2: สถานการณ์ที่มีความเสี่ยงในเรื่องสิทธิมนุษยชน (Human rights risk situations)

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรพิจารณาและจัดการต่อสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงในเรื่องสิทธิมนุษยชนด้วยความระมัดระวัง ตามที่สามารถประยุกต์ใช้ได้

- (1) การเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่มีการนำทรัพยากรมาดัดแปลงหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีนัยสำคัญ เช่น แหล่งน้ำ ป่าไม้ หรือชั้นบรรยากาศและกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อชุมชน
- (2) การดำเนินงานอยู่ใกล้ชุมชนพื้นเมือง
- (3) กิจกรรมที่สามารถส่งผลกระทบต่อหรือเกี่ยวข้องกับเด็ก
- (4) การจัดการกรณีพบการทุจริตหรือกระทำความผิดในองค์กร
- (5) การมีแรงงานที่เข้ามาทำงานในองค์กรอย่างไม่เป็นทางการ โดยที่กฎหมายไม่ได้คุ้มครอง
- (6) การรักษาความปลอดภัยของพื้นที่หรือสินทรัพย์อย่างเข้มงวด
- (7)* ภาวะความยากจน ภาวะแห้งแล้ง และการเรียกร้องหรือความต้องการบริการด้านสุขภาพ และภัยธรรมชาติ

5.2.3 ประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ 3: การหลีกเลี่ยงการร่วมกระทำความผิดในการละเมิดสิทธิมนุษยชน (Avoidance of complicity)

เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการร่วมกระทำความผิดในการละเมิดสิทธิมนุษยชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรพิจารณาปัจจัยเหล่านี้คือ

- (1) ทวนสอบมาตรการการรักษาความปลอดภัยขององค์กร ให้เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน และสอดคล้องกับแนวปฏิบัติสากล รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (2) ฝึกอบรม ให้ความรู้ต่อบุคลากรที่อยู่ในหน่วยงานที่ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัย ให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ตามหลักสิทธิมนุษยชน
- (3) มีขั้นตอนการจัดการข้อร้องเรียนที่เหมาะสม และเป็นกลาง เกี่ยวกับกระบวนการรักษาความปลอดภัย หรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย
- (4) ไม่มีการเข้าไปเกี่ยวข้องในการขับไล่บุคคลออกจากพื้นที่ ยกเว้นแต่ได้กระทำตามกฎหมายของประเทศ และแนวปฏิบัติสากลรวมถึงการค้นหาวีธีการอื่นๆ ในการแก้ปัญหาและมั่นใจว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบได้รับการชดเชยที่เพียงพอ

- (5)* ไม่เป็นหุ้นส่วนหรือเป็นพันธมิตรทางการค้ากับองค์กรที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน
- (6)* กำหนดประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนไว้ในเงื่อนไขการจัดซื้อผลิตภัณฑ์และบริการ ตามความสามารถที่ดำเนินการได้
- (7)* หลีกเลี่ยงการเข้าร่วมกับองค์กรที่มีกิจกรรมต่อต้านสังคม

5.2.4 ประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ 4: การแก้ไขปัญหาจากการเรียกร้องความเป็นธรรม (Resolving grievances)

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรกำหนดกลไกในการแก้ไขปัญหาจากการเรียกร้องความเป็นธรรม สำหรับใช้กับองค์กรและผู้มีส่วนได้เสีย

- (1) กำหนดกลไกในการแก้ไขปัญหาจากการเรียกร้องความเป็นธรรม สำหรับใช้กับองค์กรและผู้มีส่วนได้เสียโดย
  - กำหนดวิธีการ หรือช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียนที่หลากหลาย ทั้งทางโทรศัพท์ แบบฟอร์มร้องทุกข์ จดหมาย ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน กล้องรับเรื่องร้องเรียน การประชุมร่วมกับชุมชน หรือรูปแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม
  - กำหนดกรอบเวลาในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน และมีการสื่อสารให้ผู้ร้องทุกข์ได้รับทราบ
  - ทบทวนผลลัพธ์และวิธีการแก้ปัญหาจากการเรียกร้องความเป็นธรรม ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนที่ยอมรับในระดับสากล
- (2)* กำหนดโครงสร้าง หรือแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความเป็นกลาง เพื่อแก้ไขปัญหาจากการเรียกร้องความเป็นธรรมของลูกจ้าง และผู้มีส่วนได้เสียขององค์กรทุกกลุ่ม
- (3)* สร้างกระบวนการโดยให้ผู้ร้องเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล คำแนะนำ และผู้เชี่ยวชาญที่จำเป็น เพื่อเป็นส่วนทำให้กระบวนการเรียกร้องมีความเป็นธรรม
- (4)* กำหนดกระบวนการเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาอย่างมีส่วนร่วมระหว่างผู้ร้องเรียนกับองค์กร หรือมีบุคคลที่ 3 ร่วมเจรจาไกล่เกลี่ย
- (5)* กำหนดช่องทาง หรือวิธีการ เพื่อเปิดเผยถึงกระบวนการและผลลัพธ์จากการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนขององค์กรให้สาธารณชนได้ตรวจสอบ รวมทั้งให้ความสำคัญกับประเด็นที่สังคมให้ความสนใจ

5.2.5 ประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ 5: การเลือกปฏิบัติและกลุ่มผู้ที่ต้องการดูแลเป็นพิเศษ (Discrimination and vulnerable groups)

การเลือกปฏิบัติมีความเกี่ยวข้องกับการแบ่งแยก การกีดกัน หรือสิทธิพิเศษ ที่มีผลกระทบทำให้ขาดความเท่าเทียมกันของการปฏิบัติและโอกาสในการปรับปรุง ดังนั้น ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

- (1) ไม่เลือกปฏิบัติต่อลูกจ้าง คู่ค้า ลูกค้า ผู้มีส่วนได้เสีย และบุคคลอื่นที่องค์กรมีส่วนเกี่ยวข้อง
- (2) มีการส่งเสริมความเสมอภาคของสตรีในด้านการศึกษา โอกาสในการจ้างงาน การตัดสินใจในเรื่องเกี่ยวกับการมีครอบครัว และการวางแผนครอบครัว
- (3) ไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้พิการ ตลอดจนมีการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้ตามความเหมาะสม
- (4) มีแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันการจ้างแรงงานเด็ก
- (5) เคารพสิทธิส่วนบุคคลของชนพื้นเมือง เมื่อต้องมีการตัดสินใจและมีส่วนร่วมกับองค์กรในด้านต่างๆ ทั้งเรื่องของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์ สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและทางปัญญา
- (6) เคารพสิทธิมนุษยชนของแรงงานย้ายถิ่น รวมถึงครอบครัวในการจัดการสวัสดิการอย่างเหมาะสม
- (7) หลีกเลี่ยงการเลือกปฏิบัติต่อลูกจ้างหรือบุคคลอื่นบนพื้นฐานของความแตกต่างของเชื้อสายบรรพบุรุษ เชื้อชาติ สีผิว ชั่ววรรณะ
- (8) เคารพสิทธิและไม่เลือกปฏิบัติต่อกลุ่มคนที่ต้องการดูแลเป็นพิเศษอื่นๆ ซึ่งครอบคลุมถึงกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้อพยพ คนยากจน ผู้ไม่รู้หนังสือ ผู้ติดเชื้อ HIV/AIDS ชนกลุ่มน้อย และกลุ่มทางศาสนา
- (9)* มีการตรวจสอบการดำเนินงานถึงการไม่เลือกปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อมขององค์กรต่อลูกจ้าง คู่ค้า ลูกค้า ผู้มีส่วนได้เสีย และบุคคลอื่นที่องค์กรมีส่วนเกี่ยวข้อง

5.2.6 ประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ 6: สิทธิการเป็นพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (Civil and political rights)

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรเคารพต่อสิทธิส่วนบุคคลรวมถึงสิทธิการเป็นพลเมืองอื่นๆ ดังนี้

- สิทธิในการดำรงชีวิต
- สิทธิในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก
- เสรีภาพในการชุมนุมและสมาคมอย่างสงบ
- เสรีภาพที่จะแสวงหา รับรู้และแจ้งข้อมูลและความคิดผ่านสื่อใดๆ โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ
- สิทธิในการเป็นเจ้าของทรัพย์สินแต่เพียงผู้เดียวหรือร่วมกับผู้อื่น และอิสระจากการถอดถอนสิทธิในทรัพย์สินโดยพลการ
- สิทธิที่จะเข้าถึงกระบวนการและสิทธิในการรับฟังการชี้แจง ก่อนที่จะมีการตัดสินโทษทางวินัย การพิจารณาโทษทางวินัยควรมีความเหมาะสม และไม่เกี่ยวข้องกับการลงโทษทางกายหรือการทรมานหรือการทำให้เสื่อมเสียเกียรติ

5.2.7 ประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ 7: สิทธิทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (Economic, social and cultural rights)

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควรเคารพในสิทธิทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดย

- (1) ควบคุมการดำเนินงานขององค์กรที่เป็นอุปสรรค หรือกีดขวางต่อการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของชุมชน
- (2) อำนาจความสะดวกและส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ให้กับสมาชิกชุมชน
- (3) นำขีดความสามารถ หรือศักยภาพที่สอดคล้องกับลักษณะธุรกิจขององค์กรไปส่งเสริมกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชน
- (4)* มีการพิจารณาถึงผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดขึ้นจากการตัดสินใจดำเนินกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ บริการ และโครงการใหม่ขององค์กร รวมถึงสิทธิของประชากรในท้องถิ่น
- (5)* เข้าร่วมกับองค์กรอื่นๆ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อดำเนินกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

5.2.8 ประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ 8: สิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน (Fundamental principles and rights at work)

แม้ว่าสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงานจะมีผลควบคุมทางกฎหมาย ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ให้เสรีภาพในการสมาคมและการรวมกลุ่มเพื่อเจรจาต่อรองของลูกจ้าง โดยอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับขององค์กร
- (2) ไม่หาผลประโยชน์จากการใช้แรงงานบังคับ หรือทำงานโดยไม่สมัครใจ รวมถึงการหาผลประโยชน์จากแรงงานนักโทษ เว้นแต่เป็นนักโทษที่ได้รับการตัดสินว่าผิดจริงในชั้นศาล โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและการควบคุมของรัฐ ตามเงื่อนไขที่เหมาะสมของการจ้างงาน
- (3) ให้โอกาสที่เท่าเทียมกันและไม่เลือกปฏิบัติ โดยองค์กรควรแสดงได้ว่าการปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างงาน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ต่อสัญชาติ เชื้อชาติ อายุ เพศ สีผิว แผ่นดินเกิด ความคิดเห็นทางการเมือง ความทุพพลภาพ รวมถึงสถานภาพการสมรส สถานะทางครอบครัว ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล สถานะทางสุขภาพ
- (4)* มีการประเมินเป็นระยะ เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากนโยบายการจ้างงานและการดำเนินงานที่ส่งเสริมโอกาสที่เท่าเทียมกันและการไม่เลือกปฏิบัติ

5.3 การปฏิบัติด้านแรงงาน (Labour practices)

แนวปฏิบัติทางด้านแรงงานขององค์กรเป็นการรวมไว้ซึ่งนโยบายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงานที่กระทำภายในองค์กรหรือในนามขององค์กร โดยรวมถึงการจัดการและการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้าง ระเบียบวินัย ขั้นตอนการร้องเรียน การโอนย้ายและการเปลี่ยนผู้ปฏิบัติงาน การเลิกจ้าง การฝึกอบรมและพัฒนาความเชี่ยวชาญ สุขภาพ ความปลอดภัย และสาธารณสุขอุตสาหกรรม การปฏิบัติด้านแรงงานที่รับผิดชอบต่อสังคมจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อความยุติธรรม ความมั่นคง และความสงบสุข

5.3.1 ประเด็นการปฏิบัติด้านแรงงานที่ 1: การจ้างงานและความสัมพันธ์ในการจ้างงาน (Employment and employment relationships)

องค์กรมีส่วนทำให้บุคคลได้รับการยอมรับทางสังคม โดยการปรับปรุงมาตรฐานการครองชีพผ่านการจ้างงานแบบเต็มเวลา ที่มีความมั่นคง และเป็นงานที่เหมาะสมโดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแล้ว

- (1) มีการจ้างงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และไม่หาช่องทางหลีกเลี่ยง ภาระหน้าที่ของนายจ้าง ซึ่งครอบคลุมทั้งการจ้างงานของผู้รับเหมา ผู้รับจ้างช่วง
- (2) มีการวางแผนอัตรากำลังเพื่อหลีกเลี่ยงการจ้างงานบางเวลา เป็นบางครั้งบางคราว หรือการจ้างแรงงานชั่วคราวมากเกินไป ยกเว้นว่าลักษณะของงานนั้นเป็นงานระยะสั้นงานตามฤดูกาล หรืองานโครงการที่มีระยะเวลาไม่เกิน 2 ปี

- (3) มีการแจ้ง และให้ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาพการจ้างงาน ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม และให้ผู้แทนลูกจ้างมีส่วนร่วมในการหาแนวทางลดผลกระทบนั้น
- (4) ไม่ปลดออก เลิกจ้าง และไล่ออกโดยไม่มีกฎเกณฑ์ หรือเลือกปฏิบัติ
- (5) ปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัวของลูกจ้าง
- (6) มีขั้นตอนที่มั่นใจได้ว่า ผู้รับเหมา ผู้รับจ้างช่วงที่ทำงานให้กับองค์กร ได้รับการยอมรับตามกฎหมายหรือแสดงความรับผิดชอบในฐานะของนายจ้าง และถูกแสดงออกถึงความเท่าเทียมกัน
- (7) ไม่หาผลประโยชน์จากความไม่เป็นธรรม เอาัดเอาเปรียบ หรือกดขี่ด้านแรงงานจากคู่ธุรกิจ ผู้ส่งมอบ ผู้รับจ้างช่วง

5.3.2 ประเด็นการปฏิบัติด้านแรงงานที่ 2: สภาพการจ้างและการคุ้มครองทางสังคม (Conditions of work and social protection)

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรจัดให้มีสภาพการจ้างงานและให้การคุ้มครองทางสังคม ดังนี้

- (1) มีสภาพการจ้างที่เหมาะสมครอบคลุมค่าจ้าง ชั่วโมงการทำงาน วันหยุดประจำสัปดาห์ วันหยุดพักผ่อนประจำปี วันหยุดตามประเพณี สุขภาพและความปลอดภัย การคุ้มครองความเป็นมารดา และความสามารถในการรับผิดชอบต่อครอบครัว
- (2) อนุญาตให้ลูกจ้าง สามารถปฏิบัติตามประเพณีประจำชาติหรือประเพณีตามศาสนา และประเพณีอื่นๆ
- (3) มีสภาพการจ้างที่ก่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการทำงานและการดำเนินชีวิต และสามารถเทียบเคียงกับสภาพการจ้างงานของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอื่นที่คล้ายกันในท้องถิ่น
- (4) กำหนดค่าจ้าง ค่าตอบแทน และสภาพการจ้างงานตามกฎหมายหรือข้อตกลงร่วม และสะท้อนถึงการพิจารณาความเพียงพอต่อความต้องการของลูกจ้างและครอบครัว จากอัตราค่าจ้างในประเทศ ค่าครองชีพ หลักประกันทางสังคม มาตรฐานการครองชีพในกลุ่มอื่น ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

5.3.3 ประเด็นการปฏิบัติด้านแรงงานที่ 3: การสานเสวนาทางสังคม (Social dialogue)

การสานเสวนาทางสังคมมีผลทำให้เกิดกลไกการพัฒนานโยบายและการค้นหาวิธีการแก้ปัญหา โดยขึ้นอยู่กับความต้องการของนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งผลที่ได้จะเป็นผลลัพธ์ที่สำคัญและยั่งยืนสำหรับองค์กรและสังคม การสานเสวนาทางสังคมสามารถสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วม และ

ความเป็นประชาธิปไตยในการทำงาน รวมทั้งทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีระหว่างองค์กรและผู้ปฏิบัติงาน จากการบริหารจัดการแรงงานที่ดี ดังนั้นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควรร

- (1) กำหนดโครงสร้างการเจรจาต่อรองระหว่างนายจ้างและลูกจ้างขององค์กร
- (2) ยอมรับให้มีการจัดตั้งหรือรวมกลุ่ม ในการเจรจาต่อรองเพื่อรักษาผลประโยชน์ของลูกจ้าง
- (3) ไม่ปลด หรือไล่ออก หรือการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล หรือกลุ่มคนที่มีการจัดตั้งเพื่อการเจรจาต่อรอง รวมถึงการคุกคามทั้งทางตรงและทางอ้อมด้วยวิธีการข่มขู่ หรือสร้างให้เกิดความกลัว
- (4) จัดให้มีการแจ้งไปยังตัวแทนภาครัฐและผู้แทนของลูกจ้าง เพื่อให้เกิดการตรวจสอบร่วมกัน ในการบรรเทาผลกระทบด้านลบที่อาจเกิดขึ้นเท่าที่เป็นไปได้มากที่สุด ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการจ้างงาน
- (5) สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งข้อมูลที่ต้องการเป็นจริงเกี่ยวกับสถานะการดำเนินธุรกิจ ผลประกอบการ และกิจกรรมขององค์กร
- (6)* แต่งตั้งผู้แทนลูกจ้าง เป็นผู้แทนในการร่วมปรึกษาหารือ หรือร่วมให้ความคิดเห็นกับผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจขององค์กร

5.3.4 ประเด็นการปฏิบัติด้านแรงงานที่ 4: สุขภาพ และความปลอดภัยในการทำงาน (Health and safety at work)

สุขภาพและความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งความเป็นอยู่ที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของลูกจ้าง โดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควรร

- (1) พัฒนา ประยุกต์ใช้ และรักษา นโยบายด้านสุขภาพ อาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน บนหลักการของความปลอดภัยและมาตรฐานด้านสุขอนามัย และความเท่าเทียมกันทั้งลูกจ้าง ลูกจ้างชั่วคราว และผู้รับจ้างช่วง รวมถึงการจ้างงานนอกเวลา
- (2) วิเคราะห์และควบคุมความเสี่ยงต่อสุขภาพและความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมขององค์กร
- (3) สื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดด้านความปลอดภัย เพื่อให้ลูกจ้างสามารถปฏิบัติและมั่นใจว่าลูกจ้างได้ทำตามขั้นตอนที่ถูกต้อง
- (4) บันทึกและสอบสวนอุบัติการณ์ด้านสุขภาพและความปลอดภัย และปัญหาที่ได้รับแจ้งจากลูกจ้าง เพื่อทำการลดหรือกำจัดปัญหาดังกล่าว

- (5) มุ่งมั่นที่จะลดผลกระทบต่อสภาวะจิตใจในสถานที่ทำงาน ซึ่งอาจนำไปสู่ความเครียด และการเจ็บป่วยของลูกจ้าง
- (6) ให้การฝึกอบรมที่เพียงพอกับบุคลากรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องในด้านสุขภาพ และความปลอดภัย
- (7) ไม่ผลักภาระค่าใช้จ่ายในการตรวจสุขภาพและการตรวจวัดด้านความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน ให้เป็นหน้าที่ของลูกจ้าง
- (8)* กำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงตามลำดับชั้น ดังนี้
- การขจัด
  - การทดแทน
  - การควบคุมทางวิศวกรรม
  - การควบคุมการจัดการ ขั้นตอนการทำงาน
  - อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล

โดยคำนึงถึงสตรี สตรีมีครรภ์ สตรีหลังคลอดหรืออยู่ในระหว่างการให้นมบุตร คนพิการ หรือลูกจ้างที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยเป็นพิเศษ รวมถึงการเตรียมความพร้อมในสภาวะฉุกเฉิน โดยให้พนักงาน คู่ธุรกิจ ภาครัฐ ชุมชนท้องถิ่น หรือผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งแผนดังกล่าวควรรวมถึงการซ้อมแผน การทบทวนแผน และการสื่อสาร

- (9)* จัดระบบสุขภาพ ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของลูกจ้าง และให้การยอมรับและเคารพสิทธิของลูกจ้าง ในการ
- ได้รับความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงด้านสุขภาพและความปลอดภัย รวมถึงแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการความเสี่ยงอย่างถูกต้องและเหมาะสม
  - ได้รับความปรึกษาในประเด็นด้านสุขภาพและความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน
  - ปฏิเสธงานที่ได้พิจารณาอย่างมีเหตุผลว่าอาจมีอันตรายหรือเกิดอันตรายร้ายแรงต่อชีวิตหรือสุขภาพของตนเองหรือชีวิตและสุขภาพของผู้อื่น
  - แสวงหาคำปรึกษาด้านแรงงานจากภายนอก หรือบุคคลอื่น ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญ
  - รายงานเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- เข้าร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพ และความปลอดภัย รวมถึงการสอบสวนอุบัติเหตุ

5.3.5 ประเด็นการปฏิบัติด้านแรงงานที่ 5: การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรมในสถานที่ปฏิบัติงาน (Human development and training in the workplace)

นายจ้างสามารถใช้นโยบายที่สำคัญในสถานที่ทำงาน เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนามนุษย์ในเรื่องสังคมที่เกี่ยวข้องเช่น การไม่เลือกปฏิบัติ การสร้างสมดุลต่อการรับผิดชอบต่อครอบครัว และการส่งเสริมสุขภาพและสวัสดิการ โดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควรร

- (1) จัดให้ลูกจ้างทุกคนทุกระดับ ได้รับการฝึกอบรม การพัฒนาทักษะ การฝึกงาน และโอกาสก้าวหน้าทางอาชีพบนพื้นฐานความเท่าเทียมและไม่เลือกปฏิบัติ
- (2) มั่นใจว่าลูกจ้างที่เริ่มงานใหม่ จะได้รับการฝึกอบรม และได้รับคำแนะนำที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่
- (3)* จัดทำแผนงานร่วมกันระหว่างลูกจ้างและผู้บริหาร เพื่อเสริมการมีสุขภาพและความปลอดภัย

5.4 สิ่งแวดล้อม (The environment)

การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมขององค์กร ย่อมมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะองค์กรจะตั้งอยู่ที่ใดก็ตาม ผลกระทบอันเกิดจากกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ และบริการขององค์กร อาจเกี่ยวข้องกับใช้ทรัพยากรด้านกายภาพและชีวภาพ การปล่อยมลพิษและของเสีย และผลกระทบต่อที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ดังนั้น เพื่อเป็นการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม องค์กรควรนำแนวทางแบบบูรณาการที่พิจารณาถึงความเกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมมาประกอบการดำเนินกิจกรรมและการตัดสินใจขององค์กร

5.4.1 ประเด็นสิ่งแวดล้อมที่ 1: การป้องกันมลพิษ (Prevention of pollution)

เพื่อเป็นการปรับปรุงการดำเนินกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ และบริการในการป้องกันการเกิดมลพิษ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควรร

- (1) ชี้นำประเด็นและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการตัดสินใจและกิจกรรมขององค์กร ซึ่งครอบคลุมแหล่งกำเนิดของเสียและมลพิษที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ และบริการขององค์กร
- (2) ตรวจสอบ บันทึกราย ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ และรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- (3) ไม่ใช่สารเคมี และวัตถุอันตรายที่ต้องควบคุมการใช้ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เว้นแต่ได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ: สารเคมีและวัตถุอันตรายที่ต้องควบคุม คือ สารเคมีและวัตถุอันตรายที่กำหนดใน ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2552

- (4)* ป้องกันมลพิษและของเสีย โดยใช้วิธีการจัดการของเสียตามลำดับชั้น (Waste management hierarchy) กรณีที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ควรมีการจัดการอย่างเหมาะสม
- (5)* เปิดโอกาสให้ชุมชนได้รับรู้ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการแก้ไข บรรเทาปัญหา และความเสี่ยงด้านสุขภาพที่อาจเกิดขึ้น
- (6)* พัฒนาและส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (7)* เปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะเกี่ยวกับ ชนิด ปริมาณของสารพิษ วัตถุอันตรายที่ใช้ การปล่อยออกสู่ภายนอก ความเสี่ยงต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ทั้งในการดำเนินงานปกติ และกรณีการเกิดอุบัติเหตุ

5.4.2 ประเด็นสิ่งแวดล้อมที่ 2: การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน (Sustainable resource use)

การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน หมายถึง การใช้ในอัตราที่น้อยกว่าหรือเท่ากับอัตราของการฟื้นฟูได้เองโดยธรรมชาติ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าทรัพยากรจะมีใช้อย่างยั่งยืนในอนาคต รูปแบบและปริมาณในการบริโภค และการผลิตควรมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความสามารถในการรองรับของโลก จึงจำเป็นต้องเลือกใช้ทรัพยากรที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ มาใช้ร่วมกันหรือทดแทนทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป เพื่อความยั่งยืนในระยะยาว ดังนั้น ความสัมพันธ์กับทุกกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ และบริการขององค์กร ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควร

- (1) ชั่ง ตวง วัด เก็บบันทึก และรายงานผลการใช้พลังงาน น้ำ และทรัพยากรอื่นๆ ที่มีนัยสำคัญ
- (2) ดำเนินมาตรการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดการใช้พลังงาน น้ำ และทรัพยากรอื่นๆ โดยอาจพิจารณาจากตัวชี้วัดของแนวปฏิบัติที่ดี และเปรียบเทียบกับแหล่งข้อมูลอื่นๆ
- (3) ใช้วัสดุรีไซเคิล และนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
- (4) สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน
- (5)* นำทรัพยากรทางเลือกที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่และมีผลกระทบต่อ มาใช้ร่วมกันหรือทดแทนทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป

- (6)* บริหารจัดการแหล่งทรัพยากรน้ำ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ใช้งานจากแหล่งน้ำเดียวกันสามารถเข้าถึงอย่างเท่าเทียม
- (7)* กำหนดแนวปฏิบัติด้านการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนแนวทางการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน
- (8)* ขยายขอบเขตวิธีการปฏิบัติด้านการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนไปยังคู่ธุรกิจ

5.4.3 ประเด็นสิ่งแวดล้อมที่ 3: การบรรเทา และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate change mitigation and adaptation)

เป็นที่ยอมรับว่าก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse gas – GHG) ที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ เช่น คาร์บอนไดออกไซด์ และมีเทน เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ องค์กรที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จึงควรมีความรับผิดชอบสำหรับการปล่อยก๊าซดังกล่าว ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งเตรียมวางแผนสำหรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาพภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ความมั่นคง และสิทธิมนุษยชน เพื่อลดผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อันเกิดจากกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ และบริการ โดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควรร

- (1) ดำเนินมาตรการทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การกำหนด มาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ภายใต้ขอบเขตที่องค์กรควบคุมได้
- (2) มีวิธีการในการประหยัดพลังงาน รวมถึงการจัดซื้อผลิตภัณฑ์ประหยัดพลังงาน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบริการที่ใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- (3)* ชี้บ่งแหล่งกำเนิด ตรวจวัด บันทึก และรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีนัยสำคัญ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยใช้วิธีที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ภายในขอบเขตความรับผิดชอบขององค์กร
- (4)* ป้องกัน หรือลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (โดยเฉพาะที่ก่อให้เกิดการทำลายชั้น โอโซน) จากการใช้ และการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน กระบวนการหรืออุปกรณ์ รวมถึง ระบบทำความร้อน ระบบการระบายอากาศ และระบบปรับอากาศ
- (5)* ทบทวนปริมาณและชนิดของเชื้อเพลิงที่องค์กรมีการใช้งานอย่างมีนัยสำคัญ และประยุกต์วิธีการเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการใช้งานนั้น รวมทั้งมีการนำแนวคิดการประเมินวัฏจักรชีวิตเพื่อพิจารณาการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยการใช้เทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดมลพิษต่ำ และใช้พลังงานทดแทน
- (6)* พิจารณาใช้มาตรการชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อมุ่งให้เกิดสมดุลคาร์บอน ด้วยวิธีที่น่าเชื่อถือและโปร่งใส

- (7)* พิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับโลก และระดับท้องถิ่น ในการชี้บ่งความเสี่ยง เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ขององค์กร

5.4.4 ประเด็นสิ่งแวดล้อมที่ 4: การปกป้องและฟื้นฟูแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ (Protection of the environment and restoration of natural habitats)

กิจกรรมของมนุษย์ในปัจจุบันได้ส่งผลให้ระบบนิเวศมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งในพื้นที่เขตเมืองและชนบท องค์กรสามารถแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมได้ด้วยการปกป้องสิ่งแวดล้อม และพื้นที่ถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ รวมทั้งความหลากหลายของระบบนิเวศ ดังนั้น ในทุกกิจกรรม ผลิตภัณฑ์ และบริการ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควร

- (1) ชี้บ่งผลกระทบที่ร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นต่อระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ และกำหนดมาตรการเพื่อลดหรือกำจัดผลกระทบเหล่านี้
- (2) ดำเนินแนวทางที่เป็นไปได้และมีความเหมาะสมในการปกป้องหรือฟื้นฟูระบบนิเวศ รวมทั้งการยอมรับภาระค่าใช้จ่ายด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจนำไปสู่การสร้างคุณค่าเชิงเศรษฐกิจ
- (3) ปกกันถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำ ป่าไม้ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่เกษตรกรรม ในกรณีที่มีการพัฒนาอาคารและมืองก่อสร้างขององค์กร
- (4)* หลีกเลี่ยงการทำให้เกิดความสูญเสียของระบบนิเวศ และพื้นที่ระบบนิเวศที่สูญเสียไปจากการดำเนินงานขององค์กร ในกรณีที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงและพื้นที่ระบบนิเวศได้ ควรชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้น
- (5)* บริหารจัดการที่ดิน น้ำ และระบบนิเวศที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ การใช้อย่างยั่งยืนและเท่าเทียมในสังคม
- (6)* สงวนสายพันธุ์สิ่งมีชีวิตเฉพาะถิ่น ที่ถูกคุกคามหรือใกล้สูญพันธุ์ หรือถิ่นที่อยู่อาศัยที่อาจได้รับผลกระทบ
- (7)* ดำเนินการวางแผน ออกแบบ และปฏิบัติ ซึ่งเกิดจากการตัดสินใจการใช้ที่ดินขององค์กร โดยส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด
- (8)* ปกป้องสวัสดิภาพของสัตว์ป่า และถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ให้เป็นไปตามระบบนิเวศทางธรรมชาติ ในกรณีที่สามารถดำเนินการได้
- (9)* หลีกเลี่ยงการคุกคามต่อความอยู่รอด หรือนำไปสู่การสูญพันธุ์ของสิ่งมีชีวิต ทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และท้องถิ่น รวมถึงการแจกจ่ายหรือขยายสายพันธุ์ที่เป็นอันตรายต่อความอยู่รอดของสิ่งมีชีวิตในท้องถิ่น

5.5 การดำเนินงานอย่างเป็นธรรม (Fair operating practices)

การดำเนินงานอย่างเป็นธรรม มีความเกี่ยวข้องกับหลักจริยธรรมในการดำเนินงานระหว่างองค์กรกับองค์กรอื่นและบุคคลอื่น รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับภาครัฐ คู่ค้า ผู้ส่งมอบ ผู้รับเหมา คู่แข่งทางธุรกิจ และสมาคมต่าง ๆ ที่องค์กรเป็นสมาชิก การดำเนินงานอย่างเป็นธรรมในที่นี้ครอบคลุมถึงการต่อต้านคอร์รัปชัน การมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสาธารณชนในวงกว้าง พฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม การดำเนินความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นและการเคารพต่อสิทธิในทรัพย์สิน เพื่อส่งเสริมให้เกิดผลลัพธ์ในทางบวก ซึ่งสามารถบรรลุได้ด้วยผู้นำขององค์กร รวมทั้งการส่งเสริมการดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบต่อตลอดทั่วทั้งขอบเขตอิทธิพลขององค์กร

5.5.1 ประเด็นการดำเนินงานอย่างเป็นธรรมที่ 1: การต่อต้านการคอร์รัปชัน (Anti-corruption)

การคอร์รัปชัน เป็นการใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมายในทางที่ผิดเพื่อประโยชน์ส่วนตัว การคอร์รัปชันทำให้ชื่อเสียงด้านจริยธรรมขององค์กรเสียหาย และอาจทำให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทำลายกระบวนการทางการเมือง และสร้างความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งทำลายระบบการแข่งขัน การกระจายความเจริญและการเติบโตทางเศรษฐกิจ เพื่อป้องกันการคอร์รัปชันและการติดสินบน ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควรร

- (1) ชี้แจงความเสี่ยงของการคอร์รัปชันจากกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกขององค์กร พร้อมกำหนดแนวปฏิบัติในการต่อต้านการคอร์รัปชัน และมีมาตรการ หรือระบบที่รัดกุม เพื่อป้องกันการคอร์รัปชัน
- (2) ให้ความรู้ สร้างความตระหนัก หรือฝึกอบรมเรื่องการคอร์รัปชัน วิธีการต่อต้านการคอร์รัปชัน การกำจัดการติดสินบน และการให้สิ่งจูงใจในการดำเนินงาน ให้กับลูกจ้าง ผู้แทนองค์กร ผู้รับเหมาและผู้ส่งมอบ
- (3) แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายมาดำเนินการ เมื่อพบการทุจริตหรือคอร์รัปชันในองค์กร
- (4)* แสดงความมุ่งมั่นในการส่งเสริม และดำเนินการต่อต้านการคอร์รัปชัน เพื่อแสดงความ เป็นผู้นำ และเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่น
- (5)* สนับสนุนให้ลูกจ้าง คู่ค้า ผู้แทนองค์กรและผู้ส่งมอบ รายงานการปฏิบัติที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติด้านการต่อต้านการคอร์รัปชันขององค์กร
- (6)* สนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องกับองค์กร นำแนวปฏิบัติในการต่อต้านการคอร์รัปชันไปใช้

5.5.2 ประเด็นการดำเนินงานอย่างเป็นธรรมที่ 2: การมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างรับผิดชอบต่อ (Responsible political involvement)

องค์กรสามารถสนับสนุนกระบวนการทางการเมือง และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนานโยบายสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม อย่างไรก็ตาม องค์กรควรหลีกเลี่ยงการใช้อิทธิพลและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อันมีผลต่อการทำลายกระบวนการทางการเมือง เช่น การจัดการ การข่มขู่ การบีบบังคับ โดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควร

- (1) ให้ความรู้ สร้างความตระหนัก หรือฝึกอบรมให้กับลูกจ้าง และผู้แทนองค์กร เกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองและสนับสนุนทางการเมืองอย่างรับผิดชอบ รวมถึงวิธีการจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน
- (2) มีความโปร่งใสในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง การสนับสนุนทางการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ
- (3) ห้ามดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลที่ไม่เป็นจริง การข่มขู่ หรือการบีบบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการเมือง
- (4)* กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในนามขององค์กร ที่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง
- (5)* หลีกเลี่ยงการช่วยเหลือทางการเมือง ซึ่งครอบคลุมถึงนักการเมืองหรือผู้กำหนดนโยบายทางการเมืองที่มีอิทธิพลในทางที่ไม่เหมาะสม

5.5.3 ประเด็นการดำเนินงานอย่างเป็นธรรมที่ 3: การแข่งขันอย่างเป็นธรรม (Fair competition)

การแข่งขันอย่างเป็นธรรม ช่วยกระตุ้นให้เกิดนวัตกรรมและประสิทธิภาพในการลดต้นทุนของผลิตภัณฑ์และบริการ ส่งผลให้ทุกองค์กรมีโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์และกระบวนการใหม่ๆ ซึ่งในระยะยาวจะช่วยให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ได้มาตรฐาน เพื่อส่งเสริมการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควร

- (1) ดำเนินการอย่างสอดคล้องกับกฎหมายและข้อบังคับด้านการค้าและแข่งขันอย่างเป็นธรรม และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานกำกับดูแล
- (2)* กำหนดระเบียบปฏิบัติและแนวทางในการป้องกันอื่นๆ เพื่อป้องกันการถูกชักจูง หรือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการต่อต้านการแข่งขันทางการค้า
- (3)* ส่งเสริมลูกจ้างให้มีความตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติอย่างสอดคล้องกับกฎหมายการแข่งขันทางการค้า และการแข่งขันที่เป็นธรรม
- (4)* สนับสนุนการต่อต้านการผูกขาดและการทุ่มตลาด และส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าอย่างเป็นธรรม

- (5)* ไม่นำประเด็นทางสังคม ดังเช่น ความยากจน ไปสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันทางการค้า

5.5.4 ประเด็นการดำเนินงานอย่างเป็นธรรมชาติ 4: ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมให้กับหน่วยงานในห่วงโซ่คุณค่าขององค์กร (Promoting social responsibility in the value chain)

องค์กรรวมทั้งองค์กรมหาชน จะมีอิทธิพลต่อองค์กรอื่นผ่านการตัดสินใจจัดหาและจัดซื้อ โดยการเป็นผู้นำและให้คำปรึกษาตลอดห่วงโซ่คุณค่าด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำหลักการและแนวปฏิบัติของความรับผิดชอบต่อสังคมมาใช้ รวมทั้งพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นหรือผลที่เกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจของการจัดหาและจัดซื้อขององค์กรอื่น โดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควรร

- (1) สนับสนุนให้องค์กรอื่นนำหลักการและประเด็นด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมาประยุกต์ใช้
- (2)* บูรณาการเกณฑ์ทางด้านจริยธรรม สังคม สิ่งแวดล้อม และความเท่าเทียมกันทางเพศ รวมถึง สุขภาพและความปลอดภัย เข้าไปในนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการจัดซื้อ จัดจ้าง การจำหน่าย และการทำสัญญา เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม
- (3)* มีการติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติขององค์กรอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับองค์กร ว่ามีการปฏิบัติตามที่ได้อ้างอิงไว้กับองค์กรในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม

5.5.5 ประเด็นการดำเนินงานอย่างเป็นธรรมชาติ 5: การเคารพต่อสิทธิในทรัพย์สิน (Respect for property rights)

สิทธิในทรัพย์สิน ครอบคลุมทั้งทรัพย์สินทางกายภาพและทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึงผลประโยชน์จากที่ดิน และสินทรัพย์ทางกายภาพอื่นๆ เช่น ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร ภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มเฉพาะและชนพื้นเมือง เป็นต้น การยอมรับสิทธิในทรัพย์สิน จะเป็นการส่งเสริมทางด้านเศรษฐกิจ การลงทุน และการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์และการประดิษฐ์ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเคารพต่อสิทธิในทรัพย์สิน ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควรร

- (1) กำหนดแนวปฏิบัติในการส่งเสริมการเคารพต่อสิทธิในทรัพย์สิน ทรัพย์สินทางปัญญา และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (2) ตรวจสอบการใช้หรือจำหน่ายทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

- (3) ไม่เข้าร่วมในกิจกรรมที่ละเมิดสิทธิในทรัพย์สิน รวมถึงการใช้ที่ผิดไปจากอำนาจการครอบครอง การปลอมแปลง และการละเมิดลิขสิทธิ์
- (4) จ่ายค่าตอบแทนสำหรับทรัพย์สินที่ได้รับหรือนำมาใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม

5.6 ผู้ใช้แร่ (Consumer issues)

องค์กรควรให้ความสำคัญกับโอกาสที่จะสนับสนุนการบริโภคและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ผ่านทางผลิตภัณฑ์และบริการขององค์กร ทั้งการให้ความรู้และให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ยุติธรรม โปร่งใส และการตลาดที่เป็นธรรม และการปฏิบัติทางสัญญาที่เป็นธรรมต่อผู้ใช้แร่ และลูกค้าอื่นๆ รวมทั้งการลดความเสี่ยงจากการใช้ผลิตภัณฑ์และบริการให้เหลือน้อยที่สุด ผ่านการออกแบบ การผลิต การจำหน่าย การให้ข้อมูล การสนับสนุนบริการและขั้นตอนการเรียกคืน ตลอดจนรับผิดชอบในการรักษาข้อมูลของผู้ใช้แร่ให้มีความปลอดภัย และเป็นความลับ

5.6.1 ประเด็นผู้ใช้แร่ที่ 1 : การตลาดที่เป็นธรรม ข้อมูลที่เป็นจริงและไม่เบี่ยงเบน และการปฏิบัติทางสัญญาที่เป็นธรรม (Fair marketing, factual and unbiased information and fair contractual practices)

องค์กรควรจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการ ซึ่งผู้ใช้แร่สามารถเข้าใจได้ และนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจจัดซื้อ หรือเปรียบเทียบคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์และบริการที่แตกต่างกัน การปฏิบัติทางสัญญาที่เป็นธรรม มีเป้าหมายเพื่อช่วยปกป้องผลประโยชน์ตามกฎหมายของทั้งผู้ส่งมอบและผู้ใช้แร่ ดังนั้น เมื่อมีการสื่อสารกับผู้ใช้แร่ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควร

- (1) ไม่กระทำการใดๆ ที่หลอกลวง ทำให้เข้าใจผิด ฉ้อโกงหรือไม่เป็นธรรม ไม่ชัดเจนหรือคลุมเครือ รวมทั้งปกปิดข้อมูลที่จำเป็น
- (2) ทำการโฆษณา และประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างโปร่งใส ถูกต้อง ครบถ้วน สามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเปรียบเทียบและตัดสินใจของผู้ใช้แร่
- (3) แสดงหลักฐานข้อเท็จจริงตามที่กล่าวอ้างของผลิตภัณฑ์และบริการ เมื่อลูกค้าร้องขอ
- (4) ไม่ใช่ข้อความ เสี่ยง หรือสื่อรูปภาพ ที่เกี่ยวข้องกับเพศ ศาสนา เชื้อชาติ ความพิการ หรือความสัมพันธ์ส่วนบุคคล เพื่อบิดเบือนข้อความที่สื่อสารให้ผู้ใช้แร่
- (5) การทำโฆษณาและการตลาด ควรพิจารณาถึงประโยชน์ที่เด็กและกลุ่มที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษจะได้รับ รวมทั้งไม่เข้าร่วมในกิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อกลุ่มคนเหล่านั้น

- (6) ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์หรือบริการโดยใช้ภาษาที่มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง เข้าใจง่าย และสามารถเปรียบเทียบได้ ณ จุดขาย โดยเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้ โดยครอบคลุมถึง
- ลักษณะทางคุณภาพที่สำคัญของผลิตภัณฑ์และบริการ
  - ที่อยู่ขององค์กร เบอร์โทรศัพท์และอีเมล เมื่อมีการขายภายในประเทศหรือระหว่างประเทศ รวมถึงทางอินเทอร์เน็ต (อี-คอมเมิร์ซ) หรือการสั่งซื้อทางไปรษณีย์
- (7) การทำสัญญากับผู้ใช้แร่
- เขียนด้วยภาษาที่ชัดเจน
  - กำหนดเงื่อนไขในสัญญาอย่างเป็นธรรม โดย
    - ไม่หลีกเลี่ยงการรับผิดชอบต่อผู้ใช้แร่
    - กำหนดสิทธิในการเปลี่ยนแปลงราคาที่เหมาะสม
    - ไม่ถ่ายโอนความเสี่ยงให้แก่ผู้ใช้แร่
    - ไม่กำหนดระยะเวลาสัญญาที่ยาวนานเกินไป
    - ให้สินเชื่อนอัตรารที่สมเหตุสมผล
    - ให้ข้อมูลที่ชัดเจนและเพียงพอเกี่ยวกับราคา ระยะเวลา เงื่อนไข และค่าใช้จ่าย ระยะเวลาของสัญญาและช่วงเวลาที่ยกเลิกสัญญา

5.6.2 ประเด็นผู้ใช้แร่ที่ 2: การคุ้มครองด้านสุขภาพและความปลอดภัยของผู้ใช้แร่ (Protecting consumers' health and safety)

การคุ้มครองด้านสุขภาพและความปลอดภัยของผู้ใช้แร่ เกี่ยวข้องกับการจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการที่ปลอดภัย และไม่มีความเสี่ยงในการเกิดอันตรายเมื่อมีการใช้งานหรือบริโภคทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือเมื่อถูกนำไปใช้ผิดตามที่มีการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า ซึ่งรวมถึงกลไกในการเก็บคืนผลิตภัณฑ์และเรียกคืนผลิตภัณฑ์ ดังนั้นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควรดำเนินการปกป้องสุขภาพและความปลอดภัยของผู้ใช้แร่ และให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับกลุ่มที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ โดย

- (1) จัดเตรียมผลิตภัณฑ์และบริการในสภาพที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมของผู้ใช้แร่ภายใต้เงื่อนไขการใช้งานปกติ
- (2) ประเมินกฎหมายด้านสุขภาพและความปลอดภัย กฎระเบียบ มาตรฐานและข้อกำหนด อื่นๆ อย่างครอบคลุม เพื่อระบุถึงผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์

- (3) ใช้สัญลักษณ์ที่เป็นสากลหรือร่วมกับข้อความเพื่อสื่อสาร และแจ้งเตือนให้ทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ผลิตภัณฑ์ในสภาพการใช้งานปกติ รวมถึงการเคลื่อนย้ายหรือการจัดเก็บที่ถูกต้องในขณะที่อยู่ในการดูแลของผู้ใช้แล้ว
- (4)* หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย สารก่อมะเร็ง สารก่อกลายพันธุ์ หรือสารพิษที่มีผลต่อการสืบพันธุ์ หรือตกค้างยาวนาน และสะสมในสิ่งมีชีวิต เมื่อมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และในกรณีที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ให้ระบุข้อความหรือสัญลักษณ์เพื่อการสื่อสารอย่างชัดเจน
- (5)* ประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพที่เกิดจากผลิตภัณฑ์และบริการก่อนที่จะมีการใช้ วัตถุประสงค์ การใช้เทคโนโลยีหรือวิธีการผลิตใหม่

5.6.3 ประเด็นผู้ใช้แร่ที่ 3: การบริโภคอย่างยั่งยืน (Sustainable consumption)

การบริโภคในภาวะปัจจุบัน เห็นได้อย่างชัดเจนว่าไม่มีความยั่งยืน ซึ่งนำไปสู่การทำลายสิ่งแวดล้อมและการลดลงของทรัพยากร ผู้ใช้จึงมีบทบาทที่สำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน ผ่านการตัดสินใจในการซื้อ ดังนั้น ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแล้วควรสนับสนุนความรู้ที่จำเป็นเพื่อสื่อสารให้ผู้ใช้ได้รับรู้ถึงผลกระทบต่อความเป็นอยู่ที่ดีและต่อสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากรูปแบบการใช้ชีวิตของผู้ใช้แล้ว โดย

- (1) ให้ข้อมูล กับผู้ใช้แล้วเกี่ยวกับการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์และบริการ คำแนะนำการใช้งาน รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (2)* จัดเตรียมข้อมูลที่ใช้แล้ว สามารถสลับกลับในประเด็นแหล่งที่มาของแร่ที่ถูกต้องตามกฎหมาย การชำระค่าภาคหลวงแร่ การชำระภาษี ปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การจัดส่งผลิตภัณฑ์หรือให้บริการขององค์กร รวมถึงข้อมูลประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง

5.6.4 ประเด็นผู้ใช้แร่ที่ 4: การบริการ การสนับสนุน และการยุติข้อร้องเรียน ข้อโต้แย้งแก่ผู้ใช้แล้ว (Consumer service, support, and complaint and dispute resolution)

องค์กรสามารถเพิ่มความพึงพอใจให้กับผู้ใช้แล้วและลดการร้องเรียน โดยการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพสูง และควรจัดเตรียมคำแนะนำที่ชัดเจนแก่ผู้ใช้แล้วในการใช้งานที่เหมาะสมหรือการแก้ไขการดำเนินการที่ผิดพลาด โดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแล้วควร

- (1) กำหนดมาตรการการป้องกันก่อนการเกิดข้อร้องเรียนของผู้ใช้แล้ว โดยการเสนอทางเลือกในการรับคืนผลิตภัณฑ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือแนวทางอื่น ๆ ที่เหมาะสม
- (2) ทบทวนข้อร้องเรียนและปรับปรุงแนวปฏิบัติในการตอบสนองต่อข้อร้องเรียน

- (3)* สื่อสารกับผู้ใช้อย่างชัดเจนเรื่องบริการหลังการขาย และการสนับสนุนต่างๆ รวมทั้งการระงับข้อพิพาทและกลไกการชดเชย
- (4)* กำหนดแนวปฏิบัติในการสนับสนุนและการให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้อย่างไรในด้านบริการ รวมถึงการยุติข้อร้องเรียน ข้อโต้แย้ง การชดเชย ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานของประเทศหรือสากล โดยไม่มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายกับผู้ใช้ และไม่ขัดขวางการทวงสิทธิ์ตามกฎหมายผู้ใช้

5.6.5 ประเด็นผู้ใช้ที่ 5: การปกป้องข้อมูลและความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้ (Consumer data protection and privacy)

องค์กรสามารถรักษาความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจจากผู้ใช้ โดยการใชระบบที่เข้มงวดสำหรับการได้มาซึ่งข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้และการปกป้องข้อมูลของผู้ใช้ และป้องกันการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล โดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแล้วควร

- การไม่ใช้ข้อมูลของผู้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางการตลาด โดยการให้ข้อเสนอพิเศษผูกพันในสัญญา โดยที่ผู้ใช้ไม่ต้องการ
- การได้มาของข้อมูล ต้องถูกต้องตามกฎหมายและเป็นธรรม
- การกำหนดวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลอย่างชัดเจน ทั้งก่อนหรือในระหว่างการจัดเก็บข้อมูล
- การไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้หรือนำไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่น นอกเหนือจากที่ระบุ ยกเว้นได้รับการยินยอมจากผู้ใช้ หรือเมื่อมีการร้องขอจากกระบวนการทางกฎหมาย
- การจัดให้ผู้ใช้มีสิทธิที่จะทวนสอบข้อมูลของตนที่ให้ไว้ และมีสิทธิที่จะคัดค้านข้อมูลเหล่านี้ตามที่กฎหมายกำหนด หากการคัดค้านเป็นผล ข้อมูลต้องได้รับการลบทิ้งหรือได้รับการแก้ไขตามความเหมาะสม
- การกำหนดมาตรการปกป้อง เพื่อรักษาความปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้ที่เพียงพอ
- การเปิดเผยรายชื่อ และสถานที่ปฏิบัติงานของบุคคลที่มีหน้าที่ในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลขององค์กร (บางครั้งเรียกผู้เก็บข้อมูล) และถือให้บุคคลนี้เป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามมาตรการข้างต้น และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

5.6.6 ประเด็นผู้ใช้ที่ 6: การให้ความรู้และการสร้างความตระหนัก (Education and awareness)

การให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้แก่ผู้ใช้แร่ เป้าหมายเพื่อให้ผู้ใช้แร่สามารถรับรู้ข้อมูลรับรู้ถึงสิทธิ และยกระดับความตระหนักในเรื่องที่เกี่ยวกับผลกระทบจากการเลือกบริโภค และการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรมุ่งเน้นการให้ความรู้แก่ผู้ใช้แร่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องดังนี้

- (1) ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัย รวมถึงอันตรายจากผลิตภัณฑ์
- (2) ฉลากผลิตภัณฑ์และบริการ รวมทั้งข้อมูลที่จัดเตรียมไว้ในคู่มือและขั้นตอนการใช้งาน
- (3) ข้อมูลเกี่ยวกับน้ำหนักและหน่วยวัด ราคา คุณภาพ และเงื่อนไขของสินเชื่อ และความพร้อมสำหรับการให้บริการที่จำเป็น
- (4) ข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานและข้อควรระวังที่จำเป็นต่างๆ
- (5)* ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ช่องทางที่จะได้รับการชดเชยหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และองค์กรคุ้มครองผู้ใช้แร่
- (6)* ข้อมูลเกี่ยวกับการปกป้องสิ่งแวดล้อม
- (7)* ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้วัตถุติดพลังงานและน้ำ
- (8)* ข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภคอย่างยั่งยืน
- (9)* ข้อมูลเกี่ยวกับการกำจัดบรรจุภัณฑ์ ของเสียและผลิตภัณฑ์

5.7 การมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชน (Community involvement and development)

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่า องค์กรควรมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในพื้นที่ดำเนินการ โดยความสัมพันธ์ดังกล่าว ควรอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสนับสนุนการพัฒนาชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนทั้งในรูปแบบส่วนบุคคลหรือกลุ่มบุคคลดังกล่าว เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและเป็นการสะท้อนการเสริมสร้างค่านิยมประชาธิปไตย รวมถึงสนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน

5.7.1 ประเด็นการมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชนที่ 1: การมีส่วนร่วมของชุมชน (Community involvement)

องค์กรสามารถช่วยสนับสนุนท้องถิ่นผ่านการมีส่วนร่วม การสนับสนุนทั้งในส่วนบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งมีส่วนช่วยให้องค์กรได้ทำความรู้จักกับความต้องการของชุมชนและสิทธิของชุมชน ดังนั้น ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควร

- (1) จัดให้มีตัวแทนขององค์กร เข้าปรึกษาหารือกับชุมชน เพื่อดำเนินกิจกรรมและการพัฒนาชุมชนร่วมกันอย่างเป็นขั้นเป็นตอน และให้ความสนใจเป็นพิเศษกับกลุ่มผู้ที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ กลุ่มผู้ถูกเลือกปฏิบัติ กลุ่มคนชายขอบ กลุ่มคนที่ถูกกีดกัน และกลุ่มคนที่ไม่ใช้อำนาจต่อรอง

หมายเหตุ : กลุ่มคนชายขอบ หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มคนที่สังคมไม่สนใจเหลียวแล ถูกทิ้งขว้าง แยกแยะจากสังคมกระแสหลัก เช่น ชาวเขา ชนกลุ่มน้อย

- (2) รวบรวมข้อมูลจากชุมชนท้องถิ่นอย่างเหมาะสม ก่อนดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา ร่วมกับชุมชน
- (3) สนับสนุนการจัดทำสาธารณสมบัติและพัฒนาชุมชนร่วมกับองค์กรต่างๆ ในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม
- (4) สนับสนุน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
- (5)* จัดทำแผนงานการพัฒนาชุมชนที่มีการติดตาม และประเมินผล โดยแผนงานนั้นควรเคารพต่อสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น พร้อมกับการรักษาผลประโยชน์ขององค์กร

5.7.2 ประเด็นการมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชนที่ 2: การศึกษาและวัฒนธรรม (Education and culture)

การศึกษาและวัฒนธรรมเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ และเป็นเอกลักษณ์ส่วนหนึ่งของชุมชน ดังนั้น ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควร

- (1) ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา และเข้าร่วมในกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคนในท้องถิ่น
- (2) ส่งเสริมให้เด็กได้รับการศึกษาในระบบ
- (3) ส่งเสริมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น
- (4) ช่วยอนุรักษ์และปกป้องมรดกทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะในพื้นที่ที่การดำเนินการขององค์กรส่งผลกระทบ
- (5)* ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับกลุ่มผู้ที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษหรือกลุ่มผู้ถูกเลือกปฏิบัติ
- (6)* เผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนให้กับชุมชน
- (7)* ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเทคโนโลยีของชุมชน

5.7.3 ประเด็นการมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชนที่ 3: การสร้างงานและการพัฒนาทักษะ (Employment creation and skills development)

การสร้างงาน เป็นที่ยอมรับในระดับสากลว่ามีความสัมพันธ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม นอกจากนี้ การพัฒนาทักษะยังเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการส่งเสริมการสร้างงาน ช่วยเพิ่มทักษะการทำงาน และช่วยเพิ่มผลผลิต ดังนั้น ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควร

- (1) จ้างงานและสร้างศักยภาพให้กับกลุ่มผู้ที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษเท่าที่จะทำได้
- (2)* วิเคราะห์ผลกระทบของการตัดสินใจในการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างงานในชุมชน และดำเนินการลงทุนเพื่อบรรเทาความยากจนผ่านการสร้างงาน
- (3)* พิจารณาการเลือกใช้เทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดการจ้างงานสูงสุด และมีความคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจระยะยาว
- (4)* พิจารณาผลกระทบทั้งภายในและภายนอกองค์กรจากการตัดสินใจในการจ้างผู้รับเหมาช่วง หรือจากหน่วยงานภายนอก เพื่อสนับสนุนการสร้างงานในชุมชน
- (5)* มีส่วนร่วมในการวางแผน การฝึกงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิต และรับรองการพัฒนาทักษะ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้ด้อยโอกาส
- (6)* ร่วมกับองค์กรอื่นในชุมชน ในการพัฒนาและปรับปรุงแผนงานพัฒนาทักษะสำหรับชุมชนที่ขาดแคลน
- (7)* ส่งเสริมทักษะของชุมชน ให้สอดคล้องกับความต้องการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กร

5.7.4 ประเด็นการมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชนที่ 4: การพัฒนาและเข้าถึงเทคโนโลยี (Technology development and access)

เพื่อช่วยยกระดับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การเข้าถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัย สอดคล้องกับภูมิสังคม และความต้องการของชุมชน องค์กรควรใช้ศักยภาพหลัก หรือความรู้ ทักษะ ความชำนาญของบุคลากร ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเผยแพร่เทคโนโลยีสู่ชุมชน โดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควร

- (1) ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยี ที่สามารถช่วยแก้ปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมในชุมชน
- (2)* สนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีต้นทุนต่ำที่สามารถทำซ้ำได้ง่าย และช่วยก่อให้เกิดรายได้ให้กับชุมชน
- (3)* สนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ ภูมิปัญญา และเทคโนโลยีของชุมชนที่มีศักยภาพในเชิงเศรษฐกิจ ไปพร้อมกับการปกป้องสิทธิของชุมชนเหล่านั้น

- (4)* ร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ห้องปฏิบัติการวิจัย หรือองค์กรอื่นๆ ในท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีร่วมกับคู่ค้าท้องถิ่น และจ้างคนในท้องถิ่นเข้าทำงานดังกล่าว
- (5)* ยินยอมให้มีการถ่ายทอดและเผยแพร่เทคโนโลยี ซึ่งมีความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน โดยกำหนดเงื่อนไขการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี เงื่อนไขด้านลิขสิทธิ์ที่เหมาะสม และเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการเทคโนโลยีนั้นได้ด้วยตนเอง

5.7.5 ประเด็นการมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชนที่ 5: การสร้างรายได้และส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน (Wealth and income creation)

องค์กรสามารถสนับสนุนการสร้างรายได้และส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนผ่านทางแผนงานหรือโครงการขององค์กร การพัฒนาคู่ค้าท้องถิ่นและการจ้างสมาชิกในชุมชนทำงาน ทำให้เกิดความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและสังคมได้ง่าย ดังนั้นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควรร

- (1) พิจารณาให้สิทธิพิเศษและพัฒนาศักยภาพ รวมถึงการเสริมสร้างความสามารถให้กับผู้ส่งมอบท้องถิ่น และให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในชุมชน
- (2) ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ
- (3)* พิจารณาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม และการใช้ทรัพยากรพื้นฐานที่จำเป็นจากการย้ายเข้า หรือย้ายออกจากชุมชน
- (4)* สนับสนุนการดำเนินงานที่มีส่วนช่วยกระตุ้นให้เกิดความหลากหลายของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีอยู่ในชุมชน
- (5)* ร่วมดำเนินกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจกับองค์กรที่มีการพัฒนาน้อย ยากที่จะดำเนินการตามกฎหมาย ก็ต่อเมื่อองค์กรดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยบรรเทาความยากจน กิจกรรมขององค์กรเหล่านี้มีความสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน และมีความคาดหวังที่สมเหตุสมผลว่า องค์กรเหล่านี้จะปรับตัวสู่การปฏิบัติตามได้กรอบกฎหมายที่เหมาะสม
- (6)* สนับสนุนแผนงาน โครงการต่างๆ ในชุมชนที่ดำเนินการโดยกลุ่มสตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษอื่นๆ ในการสร้างธุรกิจ การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตเท่าที่สามารถทำได้
- (7)* ช่วยให้ชุมชนสามารถเข้าถึงกระบวนการจัดหาขององค์กรได้ง่าย รวมทั้งสร้างศักยภาพ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อเพิ่มโอกาสให้ชุมชนสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ ได้สอดคล้องกับข้อกำหนดขององค์กร

(8)* ให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับการชำระภาษีอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

5.7.6 ประเด็นการมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชนที่ 6: สุขภาพ (Health)

องค์กรควรเคารพสิทธิด้านสุขภาพด้วยวิธีการที่เหมาะสม โดยการสนับสนุนการดูแลสุขภาพผ่านการป้องกัน หรือบรรเทาความเสียหายต่างๆ ต่อชุมชน ซึ่งอาจจะรวมถึงการเข้าร่วมในการรณรงค์ด้านสาธารณสุข หากคนในชุมชนมีสุขภาพดี จะเป็นการลดภาระของภาครัฐและสนับสนุนให้เกิดสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีสำหรับองค์กรทั้งหมด ดังนั้น ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควร

- (1) หาวิธีลดหรือขจัดผลกระทบด้านลบต่อสุขภาพ อันเกิดจากกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือบริการขององค์กร
- (2) สนับสนุน ส่งเสริมการให้ความรู้กับชุมชน เกี่ยวกับโรคอันตรายและภัยคุกคามต่อสุขภาพ และวิธีการป้องกัน ดังเช่น โรคเอดส์ โรคมะเร็ง โรคหัวใจ โรคไข้มาเลเรีย โรควัณโรค และโรคอ้วน
- (3)* ส่งเสริมการมีสุขภาพที่ดี โดยมีส่วนช่วยให้ชุมชนได้รับยาและวัคซีน การออกกำลังกาย และโภชนาการที่ดี การป้องกันโรค การคุมกำเนิด และให้การดูแลเรื่องโภชนาการของเด็ก
- (4)* สนับสนุนบริการสุขภาพพื้นฐานที่จำเป็น ดังเช่น การจัดหา น้ำสะอาด รวมทั้งสุขอนามัยที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการเจ็บป่วยให้กับชุมชน

5.7.7 ประเด็นการมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชนที่ 7: การลงทุนด้านสังคม (Social investment)

การลงทุนด้านสังคม เกิดขึ้นเมื่อองค์กรมีการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งแผนงานหรือโครงการอื่นๆ โดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน ประเภทของการลงทุนด้านสังคม อาจรวมถึงโครงการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การฝึกอบรม วัฒนธรรม การดูแลสุขภาพ การสร้างรายได้ การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจหรือสังคม องค์กรควรวางแนวทางการสนับสนุนให้ตรงกับความต้องการที่จำเป็นและความสำคัญต่อชุมชนในการดำเนินการ นอกจากนี้การลงทุนด้านสังคมควรให้ความสำคัญกับโครงการซึ่งสามารถอยู่ได้ในระยะยาวและสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควร

- (1) หลีกเลี่ยงหรือลดการดำเนินการที่ทำให้ชุมชนต้องพึ่งพากิจกรรมการบริจาคจากองค์กร
- (2) พิจารณาร่วมมือกับองค์กรอื่น ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ หรือองค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งของชุมชน โดยมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ และทรัพยากร
- (3)* ประเมินผลการดำเนินงานร่วมกับชุมชน และรายงานต่อชุมชนและคนในองค์กร รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาปรับปรุง

- (4)* สนับสนุนแผนงานเพื่อให้เกิดการเข้าถึงอาหารและผลิตภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต สำหรับกลุ่มผู้ที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ หรือกลุ่มคนผู้ถูกเลือกปฏิบัติ และผู้มีรายได้น้อย

6. เกณฑ์การปฏิบัติ

6.1 นโยบาย โครงสร้าง การเสริมสร้างความรู้ และการฝึกอบรม

นโยบายความรับผิดชอบต่อสังคม

ผู้บริหารระดับสูง*ควรกำหนดนโยบาย*ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม โดย*จัดทำเป็นเอกสาร* พร้อมลงนามหรือ*บูรณาการ*กับนโยบายที่มีอยู่ โดยเลือกวิธีการใดวิธีการหนึ่ง (ตามความเหมาะสม)

- (1) รวมความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ในพันธกิจ และวิสัยทัศน์ขององค์กรให้ชัดเจน

(2) รวมไว้ในจรรยาบรรณทางธุรกิจ (Code of Conduct) หรือจริยธรรม (Code of Ethics) ขององค์กรที่สามารถแสดงความมุ่งมั่นที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคม

- (3) รวมความรับผิดชอบต่อสังคมเข้าเป็นส่วนสำคัญในกลยุทธ์ หรือทิศทางขององค์กร

โครงสร้างการปฏิบัติงาน

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ *ควรกำหนดโครงสร้างการปฏิบัติงาน* และ/หรือ*ปรับโครงสร้างการทำงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง*กับงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมตามความจำเป็น โดย*ควรระบุบุคลากรและความรับผิดชอบ*ในการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมให้ชัดเจน รวมทั้ง*จัดทำเป็นเอกสารและสื่อสาร*ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องภายในองค์กรทราบ

การเสริมสร้างความรู้ และการฝึกอบรม

การเสริมสร้างความรู้ และการฝึกอบรมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) มีแนวทางในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านความรับผิดชอบต่อสังคมต่อบุคลากรทั่วทั้งองค์กร

(2) กระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วม การเสนอแนะทางและความคิดใหม่ รวมถึงการสร้างแรงจูงใจในรูปแบบต่าง ๆ ต่อการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม

(3) ส่งเสริมให้บุคลากรมีจิตอาสา รวมถึงการสร้างโอกาสให้บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานที่มีต่อสังคม และชุมชน

(4) พัฒนาองค์ความรู้ และความเข้าใจในการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหัวข้อหลัก และ ประเด็นตามมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ พ.ศ. 2554 ให้กับบุคลากรในองค์กร

6.2 การทบทวนสถานะเริ่มต้น

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ *ควรทบทวน*รายละเอียดการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีอยู่กับ

- (1) *หัวข้อหลักและประเด็น*ความรับผิดชอบต่อสังคมที่*เกี่ยวข้อง*
- (2) *กฎหมายและข้อกำหนดอื่นที่เกี่ยวข้อง*กับความรับผิดชอบต่อสังคม
- (3) *ข้อร้องเรียน*ด้านชุมชน และสิ่งแวดล้อม

*ผลจากการทบทวนสถานะเริ่มต้น*จะใช้ในการพิจารณาความสอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างหัวข้อหลัก และประเด็นที่ต้องปฏิบัติหรือควรปฏิบัติเพิ่มเติมตามขีดความสามารถ เพื่อพิจารณาโอกาสในการพัฒนาและนำไปสู่การกำหนดประเด็นสำหรับการจัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

6.3 กฎหมาย และข้อกำหนดอื่น ๆ

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ *ควรกำหนดแนวทาง*ในการให้ได้มาของกฎหมาย และข้อกำหนดอื่น ๆ พร้อมระบุ *และประเมินความสอดคล้อง*กับการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งมีการ*ทบทวนเป็นระยะ ๆ ตามช่วงเวลาที่กำหนด* เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ ตามที่ได้รับระบุไว้

6.4 ข้อร้องเรียน

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ *ควรจัดให้มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับข้อร้องเรียน*ด้านชุมชน และสิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมถึงการรับ การพิจารณา การดำเนินการแก้ไขและป้องกัน

ทั้งนี้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่*ควรจัดเก็บผลการดำเนินงานด้านการร้องเรียน* เป็นบันทึกไม่น้อยกว่า 1 ปี

6.5 การวิเคราะห์และจัดลำดับผู้มีส่วนได้เสีย

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรกำหนดแนวทาง**ซึ่งผู้มีส่วนได้เสีย**ที่มีความสัมพันธ์อันเกิดจากกิจกรรม ผลิตภัณฑ์และบริการขององค์กรทั้งภายในและภายนอก รวมทั้ง**จัดทำรายชื่อผู้มีส่วนได้เสียไว้เป็นเอกสาร** และทำการ**ทบทวนตามระยะเวลา**ที่กำหนด เพื่อให้แน่ใจว่ายังมีความเหมาะสมกับองค์กร

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรกำหนดแนวทาง**จัดลำดับความสำคัญ**ของการปฏิบัติที่อยู่บนพื้นฐานของการบูรณาการความรับผิดชอบต่อสังคมทั่วทั้งองค์กร โดยประเมินจากผลประโยชน์และผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นต่อองค์กรและผู้มีส่วนได้เสีย โดย**จัดทำเป็นเอกสารและทบทวนตามระยะเวลา**ที่กำหนด

6.6 การสานเสวนา และการสื่อสาร

การสานเสวนา

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรกำหนดแนวทาง**การสานเสวนากับผู้มีส่วนได้เสียโดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของผู้มีส่วนได้เสีย** เพื่อพิจารณาใช้เป็นแนวทางในการจัดการประเด็นด้านความรับผิดชอบต่อสังคมที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดการยอมรับและเป็นพื้นฐานสำหรับกิจกรรมที่จะมีการดำเนินงานร่วมกัน โดยพิจารณาตามความเหมาะสม ตามความพร้อม และศักยภาพขององค์กร

การสื่อสาร

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ควรกำหนด**แนวทางการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย** โดยครอบคลุมถึง**การระบุกลุ่มเป้าหมาย วิธีการ ความถี่ ผู้รับผิดชอบ** ทั้งนี้เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียและองค์กร มีช่องทางสื่อสารถึงกันได้

6.7 แผนงาน/โครงการความรับผิดชอบต่อสังคม

การจัดทำ และปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่**ควรพิจารณาถึง**

- **วัตถุประสงค์** ควรมีความชัดเจน แสดงถึงจุดมุ่งหมาย หรือความต้องการในการจัดทำแผนงาน/โครงการ
- **เป้าหมาย** ควรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด และมีตัวชี้วัดผลความสำเร็จที่ชัดเจน
- **ระยะเวลา** ควรกำหนดกรอบระยะเวลาของแผนงาน/โครงการในแต่ละขั้นตอนให้มีความชัดเจนเพื่อเป็นกรอบในการพิจารณาผลของการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน

- **วิธีการ** ควรกำหนดวิธีการดำเนินงานที่เป็นขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การปฏิบัติ และการทบทวน ซึ่งวิธีการปฏิบัตินี้ควรเป็นแนวทางที่มีโอกาสที่จะสามารถทำให้การดำเนินงานสามารถบรรลุความสำเร็จได้
- **งบประมาณ** ควรพิจารณากำหนดงบประมาณที่เหมาะสม และเพียงพอกับการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ
- **บุคลากร** ควรพิจารณากำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม และเพียงพอ โดยเฉพาะการมอบหมายความรับผิดชอบของบุคลากรให้มีความเหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบ
- **ทรัพยากรที่จำเป็น** ซึ่งหมายรวมถึง เครื่องมือ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ

ในกรณีที่มีการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการมีปัญหา อุปสรรค ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม แร่ ควรทบทวนและปรับปรุงแผนให้สามารถดำเนินงานได้

ทั้งนี้ แผนงานเพื่อดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม *อาจครอบคลุมถึง*

- (1) แผนงาน/โครงการปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่
- (2) แผนงาน/โครงการปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับกฎหมายและข้อกำหนดต่างๆ
- (3) แผนงาน/โครงการแก้ไขและปรับปรุงข้อร้องเรียน
- (4) แผนงาน/โครงการด้านการตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้เสีย
- (5) แผนงาน/โครงการด้านการมีส่วนร่วมกับสังคม และชุมชน ซึ่งควรมีคุณลักษณะสำคัญ 4 ประการคือ

- (5.1) ควรมีความสอดคล้องกับลักษณะธุรกิจ หรือขีดความสามารถขององค์กร
- (5.2) พนักงานมีส่วนร่วม
- (5.3) ชุมชนมีส่วนร่วม
- (5.4) สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

6.8 การติดตามผล และการทบทวน

การติดตามผล

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรกำหนด**แนวทางการติดตามผลการดำเนินงาน**ตามแผนงาน/โครงการ เพื่อพิจารณาผลการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ระยะเวลา และวิธีการที่กำหนดไว้ รวมถึง**การสรุปผลการดำเนินงาน** ซึ่งอาจมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานก่อน และหลังการปฏิบัติ เพื่อให้เห็นชัดเจน

การทบทวน

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรกำหนด**แนวทางการทบทวนความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานตามแผนงานต่าง ๆ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม**ตามระยะเวลาที่กำหนด โดยรวมถึงการดำเนินงานตามหัวข้อหลักและประเด็น**ความรับผิดชอบต่อสังคม(หัวข้อหลัก 5.1-5.7)**

จาก**ผลการทบทวน** ควร**ชี้บ่งวิธีการปฏิบัติ**ที่จะช่วยแก้ไขความไม่มีประสิทธิผล และนำไปสู่การปรับปรุงผลการดำเนินงานเกี่ยวกับ**ความรับผิดชอบต่อสังคม**ให้ดีขึ้น

6.9 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่ ควรกำหนด**แนวทางในการจัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม**เพื่อแสดงถึง

- การปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ**ความรับผิดชอบต่อสังคม**
- การดำเนินการต่อข้อร้องเรียนด้านชุมชน และสิ่งแวดล้อม
- การดำเนินงานที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน**ความรับผิดชอบต่อสังคม**ของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมแร่

โดย**รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม**ที่ได้จัดทำขึ้น ควรพิจารณาสื่อสารและเผยแพร่ต่อผู้มีส่วนได้เสีย และสาธารณะตามความเหมาะสม

ภาคผนวก

ตารางแสดงความความสัมพันธ์ระหว่างหัวข้อหลัก/ประเด็น
และข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติและข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติเพิ่มเติม

หัวข้อหลัก/ประเด็น	ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ	ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติเพิ่มเติม
5.1 การกำกับดูแลองค์กร		
5.1 (1)	●	
5.1 (2)	●	
5.1 (3)	●	
5.1 (4)	●	
5.1 (5)	●	
5.1 (6)	●	
5.1 (7)	●	
5.1 (8)	●	
5.1 (9)	●	
5.1 (10)	●	
5.1 (11)*		●
5.1 (12)*		●
5.2 สิทธิมนุษยชน		
5.2.1 (1)	●	
5.2.1 (2)*		●
5.2.1 (3)*		●
5.2.1 (4)*		●
5.2.2 (1)	●	
5.2.2 (2)	●	
5.2.2 (3)	●	
5.2.2 (4)	●	
5.2.2 (5)	●	
5.2.2 (6)	●	

หัวข้อหลัก/ประเด็น	ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ	ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติเพิ่มเติม
5.2.2 (7)*		●
5.2.3 (1)	●	
5.2.3 (2)	●	
5.2.3 (3)	●	
5.2.3 (4)	●	
5.2.3 (5)*		●
5.2.3 (6)*		●
5.2.3 (7)*		●
5.2.4 (1)	●	
5.2.4 (2)*		●
5.2.4 (3)*		●
5.2.4 (4)*		●
5.2.4 (5)*		●
5.2.5 (1)	●	
5.2.5 (2)	●	
5.2.5 (3)	●	
5.2.5 (4)	●	
5.2.5 (5)	●	
5.2.5 (6)	●	
5.2.5 (7)	●	
5.2.5 (8)	●	
5.2.5 (9)*		●
5.2.6	●	
5.2.7 (1)	●	
5.2.7 (2)	●	
5.2.7 (3)	●	

หัวข้อหลัก/ประเด็น	ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ	ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติเพิ่มเติม
5.2.7 (4)*		●
5.2.7 (5)*		●
5.2.8 (1)	●	
5.2.8 (2)	●	
5.2.8 (3)	●	
5.2.8 (4)*		●
5.3 การปฏิบัติด้านแรงงาน		
5.3.1 (1)	●	
5.3.1 (2)	●	
5.3.1 (3)	●	
5.3.1 (4)	●	
5.3.1 (5)	●	
5.3.1 (6)	●	
5.3.1 (7)	●	
5.3.2 (1)	●	
5.3.2 (2)	●	
5.3.2 (3)	●	
5.3.2 (4)	●	
5.3.3 (1)	●	
5.3.3 (2)	●	
5.3.3 (3)	●	
5.3.3 (4)	●	
5.3.3 (5)	●	
5.3.3 (6)*		●
5.3.4 (1)	●	
5.3.4 (2)	●	

หัวข้อหลัก/ประเด็น	ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ	ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติเพิ่มเติม
5.3.4 (3)	●	
5.3.4 (4)	●	
5.3.4 (5)	●	
5.3.4 (6)	●	
5.3.4 (7)	●	
5.3.4 (8)*		●
5.3.4 (9)*		●
5.3.5 (1)	●	
5.3.5 (2)	●	
5.3.5 (3)*		●
5.4 สิ่งแวดล้อม		
5.4.1 (1)	●	
5.4.1 (2)	●	
5.4.1 (3)	●	
5.4.1 (4)*		●
5.4.1 (5)*		●
5.4.1 (6)*		●
5.4.1 (7)*		●
5.4.2 (1)	●	
5.4.2 (2)	●	
5.4.2 (3)	●	
5.4.2 (4)	●	
5.4.2 (5)*		●
5.4.2 (6)*		●
5.4.2 (7)*		●
5.4.2 (8)*		●

หัวข้อหลัก/ประเด็น	ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ	ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติเพิ่มเติม
5.4.3 (1)	●	
5.4.3 (2)	●	
5.4.3 (3)*		●
5.4.3 (4)*		●
5.4.3 (5)*		●
5.4.3 (6)*		●
5.4.3 (7)*		●
5.4.4 (1)	●	
5.4.4 (2)	●	
5.4.4 (3)	●	
5.4.4 (4)*		●
5.4.4 (5)*		●
5.4.4 (6)*		●
5.4.4 (7)*		●
5.4.4 (8)*		●
5.4.4 (9)*		●
5.5 การดำเนินงานอย่างเป็นธรรม		
5.5.1 (1)	●	
5.5.1 (2)	●	
5.5.1 (3)	●	
5.5.1 (4)*		●
5.5.1 (5)*		●
5.5.1 (6)*		●
5.5.2 (1)	●	
5.5.2 (2)	●	
5.5.2 (3)	●	

หัวข้อหลัก/ประเด็น	ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ	ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติเพิ่มเติม
5.5.2 (4)*		●
5.5.2 (5)*		●
5.5.3 (1)	●	
5.5.3 (2)*		●
5.5.3 (3)*		●
5.5.3 (4)*		●
5.5.3 (5)*		●
5.5.4 (1)	●	
5.5.4 (2)*		●
5.5.4 (3)*		●
5.5.5 (1)	●	
5.5.5 (2)	●	
5.5.5 (3)	●	
5.5.5 (4)	●	
5.6 ผู้ใช้แล้ว		
5.6.1 (1)	●	
5.6.1 (2)	●	
5.6.1 (3)	●	
5.6.1 (4)	●	
5.6.1 (5)	●	
5.6.1 (6)	●	
5.6.1 (7)	●	
5.6.2 (1)	●	
5.6.2 (2)	●	
5.6.2 (3)	●	
5.6.2 (4)*		●

หัวข้อหลัก/ประเด็น	ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ	ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติเพิ่มเติม
5.6.2 (5)*		●
5.6.3 (1)	●	
5.6.3 (2)*		●
5.6.4 (1)	●	
5.6.4 (2)	●	
5.6.4 (3)*		●
5.6.4 (4)*		●
5.6.5	●	
5.6.6 (1)	●	
5.6.6 (2)	●	
5.6.6 (3)	●	
5.6.6 (4)	●	
5.6.6 (5)*		●
5.6.6 (6)*		●
5.6.6 (7)*		●
5.6.6 (8)*		●
5.6.6 (9)*		●
5.7 การมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชน		
5.7.1 (1)	●	
5.7.1 (2)	●	
5.7.1 (3)	●	
5.7.1 (4)	●	
5.7.1 (5)*		●
5.7.2 (1)	●	
5.7.2 (2)	●	
5.7.2 (3)	●	

หัวข้อหลัก/ประเด็น	ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ	ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติเพิ่มเติม
5.7.2 (4)	●	
5.7.2 (5)*		●
5.7.2 (6)*		●
5.7.2 (7)*		●
5.7.3 (1)	●	
5.7.3 (2)*		●
5.7.3 (3)*		●
5.7.3 (4)*		●
5.7.3 (5)*		●
5.7.3 (6)*		●
5.7.3 (7)*		●
5.7.4 (1)	●	
5.7.4 (2)*		●
5.7.4 (3)*		●
5.7.4 (4)*		●
5.7.4 (5)*		●
5.7.5 (1)	●	
5.7.5 (2)	●	
5.7.5 (3)*		●
5.7.5 (4)*		●
5.7.5 (5)*		●
5.7.5 (6)*		●
5.7.5 (7)*		●
5.7.5 (8)*		●
5.7.6 (1)	●	
5.7.6 (2)	●	

หัวข้อหลัก/ประเด็น	ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ	ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติเพิ่มเติม
5.7.6 (3)*		●
5.7.6 (4)*		●
5.7.7 (1)	●	
5.7.7 (2)	●	
5.7.7 (3)*		●
5.7.7 (4)*		●
รวม	120	85
	205	